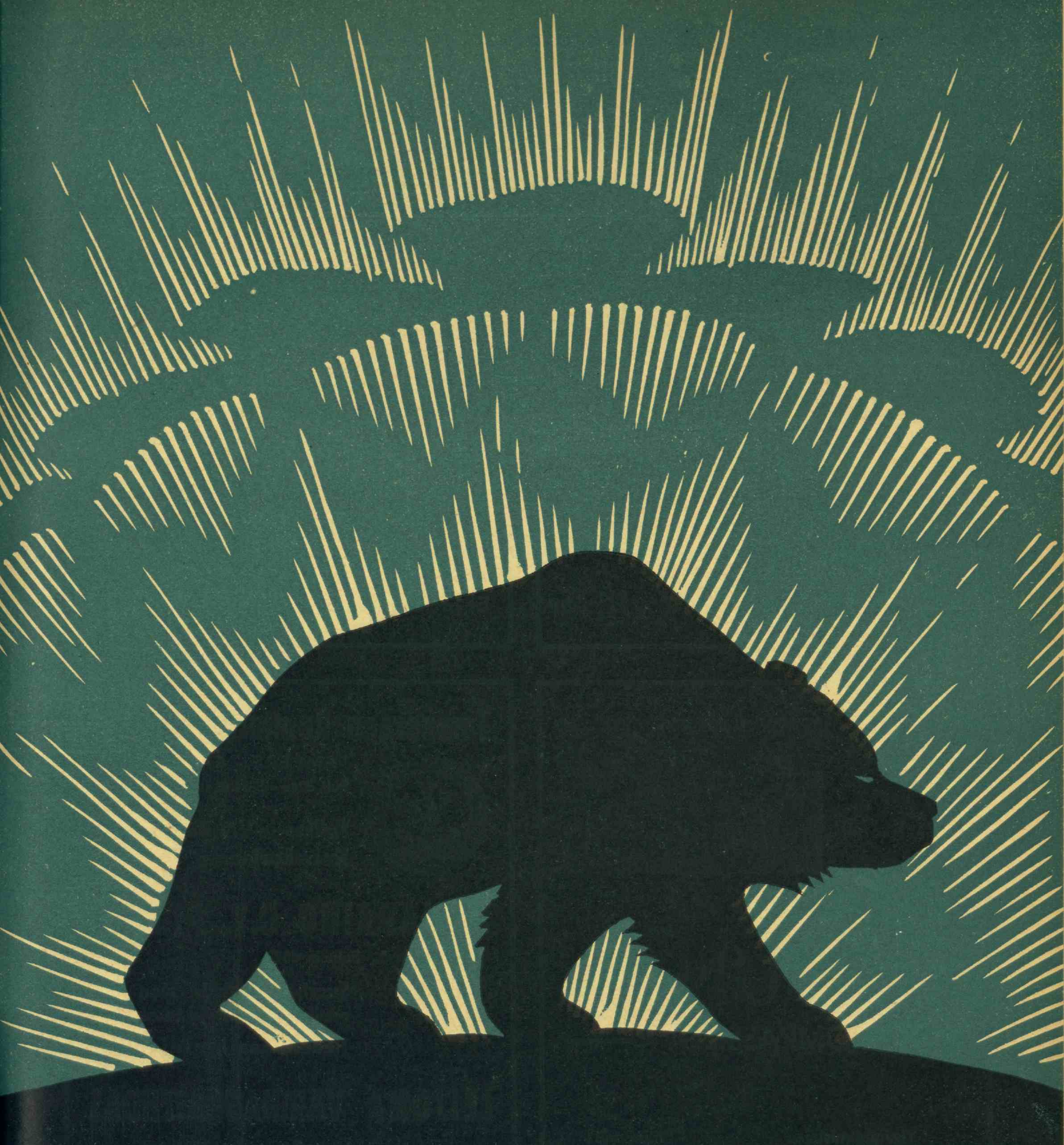

LUO LIPPUJEN!

N:o 7 PERÄ-POHJOLAN NUMERO Smk. 3:-

LUO LIPPUJEN!

ISÄNMAALLIS-KANSALLINEN TAISTELULEHTI

N:o 7 15. 4. 1937

Vastaava toimittaja: VILJO LIUS

Toimitus ja konttori: Helsinki, Hallituskatu 17, ovi 209. Puh. 35316. Avoinna 9—17

Älä muista minun nuoruuteni syntejä

Kansamme vietti äsken rukouspäiväänsä. Niin on se tehnyt jo lähes neljänsadan vuoden kuluessa. Uskonpuhdistus toi silloiseen maailmaan uuden elämän suunnan. Se johdatti voimalla jälleen elämänveden lähteille. Mikael Agrikolan aikana, jolloin m.m. saatiin ensimmäiset suomenkieliset kirjat: Aapinen, Rukouskirja ja Uusi Testamentti ja jolloin julistettiin Suomen kirkoissa totuutta:

„Kyllä se kuulee suomen kielen, joka ymmärtää kaikkein mielen"

vietettiin v. 1544 ensi kerran esivallan määräyksestä rukouspäivää maassamme. Kovat ajat kärsimyksineen pakottivat noudattamaan kehoitusta: „Minä nostan silmäni vuoria kohti, mistä tulee minulle apu? Apu minulle tulee Herralta, joka on tehnyt taivaan ja maan". (Ps. 121: 1—2). Eivät ole koittelemukset senkään jälkeen kansaamme jättäneet. Rukouspäiviä on sitten vietettykin joka vuosi useampia tai harvempia. Esivalta määrää minä sunnuntaina rukouspäiviä on vietettävä ja mitkä ovat saarnatekstit. Kansaa kehoitetaan vanhaa, hyvää tapaa noudattaen kokoontumaan Herran huoneisiin, vakain mielin katumaan syntejään, rukoilemaan Herralta armoa ja anteeksiantamusta sekä kiittämään Jumalaa, jolta kaikki lahjat, hengelliset ja maalliset tulevat.

Mitä kristikansa odottaa nuorilta? „Että minä Pietarin kanssa itkisin syntejäni, syntisen vaimon kanssa sinua sydämestäni rakastaisin ja ryövärin kanssa saisin katsella pyhiä kasvojasi taivaassa" sanotaan vanhassa tunnetussa synnintunnustuskaavassa. Tänä keväisenä rukouspäivänä sanoo Suomen nuori: „Älä muista minun nuoruuteni syntejä." Tätä mieltä emme saa itsestämme, ellei meille sitä anneta ylhäältä. Jumalan mielen mukainen murhe on taivaan lahja. — Paitsi tätä odottaa, toivoo ja rukoilee kristikansa nuorille oikeata rukousmieltä. „Jumala on Henki, ja jotka häntä rukoilevat, niiden tulee rukoilla hengessä ja totuudessa" (Joh. 4: 23). Herra lupaa nuoriinkin vuodattaa armon ja rukouksen hengen: Rukoukseen on meitä kehoitettu ja opetettu pienestä pitäen. Varmaan parhaita hetkiä elämässämme ovat olleet lapsuusajan hiljaiset iltahetket, jolloin äidin neuvomina pusersimme kätemme ristiin ja luimme iltarukouksemme. Tottahan lie tallella vielä lapsen usko! —

Kiitokseen taas meitä kehoitetaan joka ainoalla p. raamatun lehdellä. „Kiitä Herraa minun sieluni, äläkä unhota, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt" (Ps. 103: 2). Kiitokseen vaatii meitä jokainen päivä, myötäinen ja vastainen, elämässämme, Jumalan kiitosta on keväinen, heräävä luonto täynnä. „Katsokaa taivaan lintuja, — katselkaa kedon kukkia" (Matt. 6: 26—28) sanoo Vapahtajamme. Kaikesta huolimatta on paljon hitautta ja välinpitämättömyyttä, jopa suoraa uhmaa näissä asioissa. Kun ajattelen tämän lehden nuoria lukijoita, niin saanen vanhana sananpalvelijana sovittaa teihin ihanat sanat: „Altis on sinun kansasi sinun sotaan lähtösi päivänä: pyhässä asussa sinun nuori väkesi nousee eteesi, niin kuin kaste aamuruskon helmasta" (Ps. 110: 3).

Raamatussa ovat luotettavat ohjeet nuortenkin elämään. Sieltä he löytävät parhaat esikuvat. „Poikani, pidä sanani ja kätke käskyni, niin saat elää" (Sananl. 7: 1—2). — Muinaisuudesta astuu nykyajan nuorten eteen nuori Joosef sanoen: „Kuinka minä tekisin niin suuren pahan teon ja rikkoisin Jumalaa vastaan" (1 Moos. 39: 9). Ennenkaikkea tulee nuorten eteen Jeesus Kristus sanoen: „Oppikaa minusta sillä minä olen säviyisä sydämeltäni: niin te löydätte levon sielullenne" (Matt. 11: 29).

Nuoret! „Herra Sebaot on meidän kanssamme, Jaakobin Jumala on meidän linnamme" (Ps. 46: 12). Pakanat tosin pauhaavat, valtakunnat horjuvat, mutta Herra Sebaot on meidän kanssamme.

„Käy eespäin maailmalle,
Nuori, uljas parvi niin.
Käy ristinlipun alle
Mi verin kasettiin!

Käy rohkeasti taistoon
Sä voimin Jeesuksen —
Vuottaapi retken päättyin
Sua kruunu kirkkauden."

Kaarlo Salovaara.

Puuttumattomuusmiljoonat.

Äskettäin myönsi eduskunta Smk. 1,360,000:— määrärahan hallituksen käytettäväksi Espanjan rajojen vartioimiseen kansainvälisen puuttumattomuuskomitean suunnitelman mukaisesti.

Sanomalehdistä olemme niinikään lukeneet, että tämä puuttumattomuuskomitea on nimittänyt Suomesta Espanjan valvontapäälliköiksi amiraali von Schoultzin ja eversti Martolan. Näistä herroista on kuitenkin eversti Martola kieltäytynyt tästä jonkinlaisesta rajapoliisin ammattia muistuttavasta virasta, mutta amiraali v. Schoultz on lähtenyt jo matkalle ja tulee hän purjehtimaan Espanjan meriliikenteen valvontapäällikkönä Etelä-Ranskassa olevassa Cettan satamassa.

Nykyinen hallitus on osoittanut erikoista innostusta Espanjan puuttumattomuuden suojelemisessa. Niinpä siltä on odotettavissa eduskunnalle esitys laiksi, jonka mukaan sellaiset henkilöt, jotka värväävät vapaaehtoisia Espanjaan voivat saada vuoteen asti vankeutta ja värvätyt puoleen vuoteen asti.

Mielestämme olisi kuitenkin Suomella lähempänäkin kuin Espanjassa tehtäviä puuttumattomuuskysymyksissä. Hetkellä, jolloin Suomi ei voi varjella edes omia rajojaan suvereniteettinsa loukkaajia vastaan on naurettavaa mätkiä miljoonia Espanjan rajojen vartioimiseen. On surkeata, että Suomi, joka ei omilla merirajoillaan voi estää sitä, että ryssät ryöstävät suomalaisia kalastajia usein Suomen aluevesien sisäpuoleltakin, lähettää suomalaisia amiraaleja valvomaan Espanjan aluevesien koskemattomuutta. Kyllä Suomen rajojen vartioimiseksi tarvittaisiin kipeästi niitä miljoonia, joita nyt eduskunta myöntää tarkoituksiin, jotka ovat jokseenkin hämäriä, eivätkä sivua yhtään Suomen intressejä. — Mutta Suomen politiikka on nyt kerta kaikkiaan kulkemassa Kansainliiton vanavedessä, Kansainliiton, jonka nyörien hoitelemisessa bolsheviki-juutalaisilla on ilmeisesti erittäin huomattava osansa. Onhan puuttumattomuuskomitean kokouksessa Lontoossa 24. 3. —37 Saksan suurlähettiläs von Ribbentrop pannut vastalauseensa sen johdosta, että *„puuttumattomuuskomiteaa on käytetty väärin kommunistisen propagandan harjoittamiseen.”*

IKL:n eduskuntaryhmä vastusti eduskunnassa jyrkästi n.s. puuttumattomuusmiljoonien myöntämistä. — Se viittasi m.m. Sveitsin esimerkkiin, joka on jyrkästi kieltäytynyt sotkeutumasta tähän suurvaltojen väliseen tulenarkaan politiikkaan. — Eduskunta häiritsi IKL:n puhujia ja koetti pilkkanaurulla tukahduttaa heidän äänensä. Mutta olen vakuutettu siitä, että IKL:n poliittinen kannanotto tässäkin kysymyksessä on osoittautuva oikeaksi niinkuin se osottautui myös oikeaksi Italiaa vastaan suunnattuun pakoituspolitiikkaan nähden. Silloinkin piti Suomen yhtyä Kansainliiton varsinaisiin vientikieltoihin ja samaan aikaan Neuvostoliitto, pakotepolitiikan johtaja, ansaitsi suunnattomia summia antaessaan Bakun öljykenttien bensiinin ja voiteluöljyjen virrata Italiaan. Kansainliiton täytyi peruuttaa pakoitepolitiikka ja tunnustaa status quo Abessiniassa. Olen vakuutettu siitä, että Suomi on lähettävä pian edustajansa kenraali Francon hallitukseen, sillä mikään ei voi sitä estää, että Neuvostoliiton operatio Espanjassa tukahdutetaan tulella ja verellä. Jos ei niin kävisi on taasen pitkää askelta lähempänä Spenglerin ennustama länsimaailman perikato, jonka toistaiseksi on saanut estetyksi vain fascistisesti hallittujen maiden rautainen vastarinta.

IKL:n eduskuntaryhmän on mielestäni vastustettava myös hallituksen esitystä laiksi, jonka mukaan Espanjaan lähtevät vapaaehtoiset joutuisivat vankeusrangaistusten alaisiksi. Tämä kielto kohdistuu, käytännöllisesti katsoen, vain Francon armeijaan meneviin vapaaehtoisiin, sillä tiettävästi täältä ei ole Espanjan punaiseen armeijaan kukaan pyrkinyt. Jos niinkin olisi, että täältä löytyisi sellaisiakin, niin tuskin voitanee pitää vahinkona, että maamme niistä vapautuu tätäkin tietä. — Mutta kansallinen armeija taistelee Espanjassa bolshevismia vastaan samaa taistelua kuin Suomi v. 1918. — Me kaikki tiedämme minkälaista katkeruutta vapaussodan armeijassa herätti Ruotsin sosialistisen hallituksen aseiden kuljetuskielto Suomen valkoisen armeijan taistellessa ei ainoastaan Isänmaamme, vaan myöskin Skandinavian maiden puolesta bolshevikeja vastaan. Silloin Ruotsin hallitus koetti ehkäistä myös vapaaehtoisten saapumisen avuksemme ja ne harvat, jotka tänne kuitenkin tulivat, joutuivat Ruotsiin palattuaan usein raakamaisen kohtelun alaiseksi. — Vaikka olemmekin sitä mieltä, että suomalainen veri olisi säästettävä niiden päivien varalle, jolloin omilla rajoillamme riehuu taistelu Suomen kansan kohtalosta, jonka vuoksi on hyvä, ettei värväystä harjoiteta, emme katso suomalaisen kunnian mukaiseksi myöskään *estää* suomalaisia nuorukaisia lähtemästä sinne missä tällä hetkellä Eurooppa torjuu Aasian hyökkäystä. — *Niille miehille, jotka ovat valmiit uhraamaan henkensä kansallisen Espanjan ja Euroopan puolesta, on tehtävä kunniaa eikä kalisteltava vangin kahleita.* — Mutta nykyisen hallituksemme suunnitelmaksi tämäkään ei ole mikään outo sillä muistuttaahan se monessa suhteessa sitä hallitusta, jonka johdossa oli herra Azana.

Kiuruvedellä 30 p:nä maaliskuuta 1937.

Elias Simojoki.

NUORISON PERINTÖ

ERKKI ERVAMAA

Eräät tarkkanäköiset kansalaiset ovat nähneet ryssän lentokoneiden risteilevän Perä-Pohjolan yllä. Julkisuudessa heidät on leimattu suorastaan hourupäisiksi ja heidän havaintonsa naurettaviksi harhanäyiksi. Kekseliäs Suomen kansa on alkanut puhua kummituslennoista ja nukkuu rauhassa tämän „tietonsa" varassa.

„Ne kansalaiset, jotka näkevät vaaran siinä, että meillä nyt on punainen hallitus, on leimattu myös hourupäisiksi kummitusten näkijöiksi. Punaiset, joita vielä tänä päivänä painaa vuodatetun veljesveren hirvittävä tuomio, ovat saaneet jonkinlaisen hyväntahtoisen sedän maineen. Punaiset, jotka noudattavat Moskovan ohjeita, „ovat nyt alistuneet yhteiseen isänmaanrakennustyöhön", Helsingin Sanomain ihastuneita sanoja käyttääksemme. Niiden ääni, jotka varoittavat punaisesta vaarasta, tuntuu hukkuvan kansanrintaman pilkkanauruun.

Vuonna 1917 oli Suomessa punainen hallitus. Vuonna 1918 punasi veljesveri tämän maan hankia. Nyt vuonna 1937 meillä on jälleen punainen hallitus. *Mitä tapahtuu vuonna 1938 tai yleensä lähitulevaisuudessa?* Tätä pidetään julkeana kysymyksenä. Sitä se voi olla. Tämä on valvovan nuorison kysymys, sen nuorison, joka muutenkin on tuottanut mieliharmia vehkeileville herroille.

Nuorisolla on täysi oikeus kysyä tätä. Se ei ole siihen ainoastaan oikeutettu, vaan myös velvoitettu. Nuoriso se oli, joka sai vuonna 1918 omalla veriuhrillaan sovittaa punaisen hallituksen katoamattoman rikoksen. Kunkin aikakauden nuorisopolvi saa perintönsä edelliseltä nuorisopolvelta. Me olemme saaneet perintömme siltä nuorisolta, joka oli mukana, kun Suomen vapautta luotiin, joka kaalliilla uhrillaan lunasti isänmaan petturien käsistä. Me olemme saaneet kalleimman perinnön, mitä mikään nuorisopolvi ennen meitä on saanut. Tästä me olemme syvästi vakuutettuja, ja me kannamme vakavin mielin tätä tietoisuuttamme.

Tälle nuorison vakavalle mielelle on naurettu. Sitä on julkisesti pilkattu pilakuvin, pakinoin, pääkirjoituksin ja erinäisin ankarin toimenpitein. Tämä nuoriso on „hyvien tapojen vastaista!" Sehän on kuultu taholta jos toiseltakin.

Kaikessa tapauksessa tiedämme, mitä ajatella punaisista hallituksista. Me vannomme hoitavamme niin hyvin kuin konsanaan jaksamme sitä perintöä, jonka olemme saaneet edellämme käyneeltä nuorisolta. Me olemme valmiit panemaan alttiiksi kaikkemme jo nyt ja silloin, kun kohtalonhetket koittavat. Me emme voi millään tavalla vaikuttaa tämän hetken saastaiseen politiikkaan emmekä toki tahdokaan. Nuorisolla on aina vain yksi tehtävä: Koota jälleen yhteen se, mikä on murskattu, luoda uutta tulevaisuutta isänmaalle, olla itse uusi tulevaisuus. Me emme tahdo väistyä tältä paikalta. Se on kuoleman paikka nuorisolle itselleen, mutta elämän paikka tälle kansalle.

„Luo Lippujen!"-lehden tämä numero on omistettu erikoisesti Perä-Pohjolan nuorisolle. Perä-Pohjolan kirkkomailla on myös sankaripatsaansa. Koulujen seinille on kiinnitetty vainajien muistotaulut. Mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä, että nuoriso siellä on saanut saman kalliin perinnön kuin muuallakin. Se tehtävä, josta edellä on kirjoitettu, kuuluu myös Perä-Pohjolan nuorisolle.

Tällä hetkellä voi aivan erikoisessa mielessä puhua Perä-Pohjolan nuorison uhri- ja sovitusvelvollisuudesta. Meitä painaa häpeä. Perä-Pohjolasta on noussut miehiä, jotka ovat tehneet ystävyysliiton punaisten kanssa ja menneet kansanrintamaan. He ovat tehneet sen hyljäten Pohjolan valkeat perinteet ja pilkaten sitä kansaa, jota he sanovat edustavansa. Nuorison pitää tämänkin kerran sovittaa. Tänä päivänä heidän jo on aika astua paikallemme. Perä-Pohjolan nuoriso olkoon valmis, kun tämä toteutuu:

„Mies mieheltä,
mies mieheltä
soi käsky nyt kautta maan!
Kenet taisto kaas,
hän nousee taas,
ei petturi milloinkaan!"

Ryssän puolesta Saksaa vastaan?

Lukemattomissa puheissa ja lehtikirjoituksissa on viime aikoina lausuttu se ajatus, että nykyisenä ajankohtana joutuu jokainen valtakunta ratkaisemaan, haluaako se lukeutua punaisen Venäjän vaiko kansallisen Saksan ja kansallisen Italian johtamaan valtioryhmään.

Suomi on myös tehnyt ratkaisun. Tai ei oikeastaan Suomi, vaan se kansanrintaman johtajakaarti, jolla kansaamme on rangaistu sen velttouden ja eripuraisuuden vuoksi.

Saksa tuki kerran kansamme vapaustaistelua kouluuttamalla jääkärit, lähettämällä aseita ja joukkoja, joitten ilmestymistä Helsingin kaduille n. 19 vuotta sitten lienee moni nykyisen kansanrintamamme johtoherroistakin mielessään siunaillut kiivetessään ylös kellarien pimennoista. — Venäjä, tuntien „palavaa myötätuntoa", lähetti myös aseita ja joukkoja. *Mutta vain silloisen kansanrintaman käytettäväksi.*

Suomi on luonnollisesti asettunut Saksan rinnalle taistelemaan punaista maailmaa vastaan, joka haluaa tuhota itsenäisyytemme?

Erehdys!

Suomen ulkoministeri on käynyt, vieläpä maalaisliittolaisen hallituksen lähettämänä *vakuuttamassa ryssälle,* että virallinen Suomi on nyt lopullisesti luopunut jääkärien jättämästä testamentista ja *että sillä ei ole mitään tekemistä Saksan kanssa.* Puhutaan ryssän ja Suomen välisen kaupan järjestämisestä, vaikka sotilasasiantuntijain lausunnon mukaan tämä merkitsisi sitä, että me joutuisimme sotatilan syntyessä kokonaan riippuvaisiksi ryssästä. Puhutaan *„aatteellisesta vuorovaikutuksesta",* eikä tätä puhetta lainkaan kykene lopettamaan se huomautus, että tähän saakka on totuttu pistämään ne henkilöt, jotka yrittivät tätä „aatteellista vuorovaikutusta" järjestää, *maanpettureina Tammisaaren pakkotyölaitokseen!*

Herra Tanner vakuuttelee, että marxilainen puolueemmekin on jo herännyt näkemään maanpuolustuksen tärkeyden. Mistä tämä lehmänkäännös? „Pääasiallisesti marxilaisittain hallittua maata" Venäjääkö vastaan herra Tannerkin nyt haluaa Suomen varustautuvan?

„Ajan Suunta" lausui puolisentoista viikkoa sitten pääkirjoituksessaan totuuden: *Suomi on jo nyt salakuljetettu venäläis-ranskalaiseen rintamaan Saksaa vastaan!*

Juuri sitä merkitsivät Moskovan kaviaari-illalliset!

Voimme siis joutua siihen tilanteeseen, että suomalaiset jääkäriupseerit taistelevat ryssän kanssa samoissa juoksuhaudoissa sitä armeijaa vastaan, jonka riveissä he valmistautuivat lunastamaan isänmaalleen vapauden!

Mitä sanovat tähän jääkärit? Ja mitä asevelvollisuusikään ehtinyt nuoriso, jonka mieltä vieläkin elävöittää jääkärien uljas henki?

Sopii olettaa, että se ei missään tapauksessa tule noudattamaan sitä liikekannallepanomääräystä, jonka joku punainen tai puolipunainen hallitus joskus ehkä antaa ryssän puolesta Saksaa vastaan!

VEKSELIT LANKEAVAT

Opetusministeri Uuno Hannula.

V. 1935 vielä „poliittinen hätäaputyöläinen" — Nopeata nousua!

Kun presidentin vaalissa kansanrintama virallisesti perustettiin (sanomme „virallisesti", sillä sen olemassa olon oli EK paljastanut jo aikaisemmin), ja kun maalaisliittolainen ehdokas vastoin kansan enemmistön tahtoa tuli valituksi, jäätiin jännittyneinä odottamaan, milloin lankeavat ne vekselit, joihin maalaisliitto oli nimensä piirtänyt.

Muodostui nykyinen „punamultahallitus". Ja pian alkoi liikkua huhuja, että vaihtorahana oli käytetty suomalaisuuskysymystä. Kortit paljastuivat lopullisesti, kun hallituksen yliopistolakiesitys tuli julkisuuteen. Lehmäkauppojen ja sovittelujen tietä kulkien oli pysähdytty 15 ruotsalaiseen professoriin, joka merkitsisi pysyvää estettä yliopiston *luonnolliselle suomalaistamiselle,* joka maalaisliittolaisen prof. Heiskasen lausunnon mukaan jo v. 1942 olisi vienyt siihen, että yliopistossa *enää olisi 8 ruotsalaista professoria!* Lisäksi vaadittiin osakuntapakon poistamista.

Mutta räikeimpänä paljastui tämä maalaisliiton ennen kuulumaton huijaus lakiesityksen ensimmäisessä eduskuntakäsittelyssä 7. 4., jolloin maalaisliittolainen toisensa jälkeen kävi todistamassa, että suomalaisuuskysymys on heille ollut vain astinlauta poliittisen keinottelun tiellä. Hallituksen puheenjohtajan suulla paljastettiin uusin puoluejuonittelun salaisuus: *Kun ei voida laatia ehdotusta, joka tyydyttäisi kaikkia, laaditaan sellainen, joka — ei tyydytä ketään!* Ja opetusministeri Uuno Hannula, „Pohjolan vihreäharjainen leijona", kuten häntä on nimitetty, kävi ojentamassa kätensä „yli huutavien päitten" ruotsinkielisille ja vertaamassa suomalaisuustaistelua — *riitaan olutprosenteista!* Niitä, jotka eivät vielä ole luopuneet selvästä suomalaisuuskannastaan, nimitti herra opetusministeri „poliittisiksi hätäaputyöläisiksi", ilmoittaen juuri hänen aloitteestaan otetun osakuntapakon poistamispykälät lakiesitykseen!

Tämä istunto ja maalaisliittolaisten „kannan tarkistus" sai aikaan ylioppilasmaailmassa suurta suuttumusta. Seurasivat mielenosoitukset yliopiston aulassa ja opetusministerin asunnolla sekä suuri ylioppilaskokous Vanhalla Ylioppilastalolla 10. 4., jossa ylioppilaat päättivät lähettää lähetystön suomalaisten eduskuntaryhmien luokse ja *kääntyä kansan puoleen suuren suomalaisuusadressin kokoamiseksi* toimeenpannakseen näin „kansanäänestyksen", johon ei suomalaisuuskysymystä eduskuntateitse asiain ollessa nykyisellään tulla saamaan.

Taistelu jatkuu! Maalaisliittolaiset, jotka vuonna 1935 vielä lukeutuivat „poliittisiin hätäaputyöläisiin", ovat nyt osoittautuneet lippukarkureiksi, he ovat peräytyneet suomalaisuusrintamalta siksi, että sopu sosialistien ja maalaisliiton välillä ei särkyisi. Heille voidaan nyt heittää vasten kasvoja maalaisliiton vaaliaapisessa sosialisteihin sovelletut sanat: *„Vaaditaan me nyt tilille nämä suunsoittajat ja maalaisväestön pettäjät, sillä tällainen tilinteko maataviljelevän väestön on kuitenkin heidän kanssaan tehtävä."*

Kun nyt suomalaiset ylioppilaat alkavat suorittaa „kansanäänestystä" suomalaisuuskysymyksessä, sopii keräyksen tulokset esittää ensiksi herra opetusministerille, joka v. 1935 vielä oli sitä mieltä, *„että jos meillä yliopiston kielikysymyksessä voitaisiin suoraan vedota Suomen kansaan ja ruumiillisen työn tekijöihin, niin äänestyksen tulos voisi herra Tannerille muodostua yhtä yllättäväksi kuin Max Braunille Saarin alueella.*

Mutta voi käydä niinkin, että ne toimenpiteet, joita ylioppilaat nyt suunnittelevat, eivät vie tulokseen. Ponnet eivät vaikuta mitään, lähetystöille voidaan parilla kohteliaalla sanalla ilmoittaa visiitti päättyneeksi ja suomalaisuusadressin voi herra Tanner liiankin helposti heittää paperikoriin. *Tällöin ei ylioppilailta saa puuttua voimaa, tahtoa ja rohkeutta nykyisiä vieläkin radikaalisempiin tekoihin.* Sillä yliopistokysymys täytyy saada ratkaistuksi suomalaisten ylioppilaitten vaatimalla tavalla ja pian, että he pääsisivät suomalaista kulttuuria kehittävään työhön ja taisteluun niitten monien kansamme elinkysymysten puolesta, jotka tällä hetkellä vielä ovat puoluejuonittelujen uhreina.

Kummituslentojen todellisuus

(Ruotsalaisten tietojen mukaan)

Useina vuosina on todettu salaperäisiä lentoja Skandinavian yllä. Tässä numerossamme aloitamme erään ruotsalaiselta taholta saamamme kirjoitussarjan, jossa paljastetaan kummituslentojen todellinen luonne ja tarkoitus. Kehoitamme lukijoitamme tutustumaan siihen, sillä se sisältää paljon mielenkiintoista, paikoitellen suorastaan skandaalimaisia tietoja näistä lennoista.

Ei voi kauemmin enää — niin mielellään kuin jotkut haluaisivatkin kuitata olkapäiden kohautuksella kummituslentäjiä, jotka eivät enää ole arvoituksia. Viimeisimmät havainnot Pohjois-Norrlannissa ja Norjan pohjoisimmassa osassa todistavat asian puolesta, ja tämän kirjoittajalla on hallussaan Pohjois-Norjaan Harstadiin sijoitetun 6. divisioonan päällikön kenraalimajuri Carl Erichsenin kirje, kirjeen kirjoittajan vakuuttaessa olevansa siinä varmassa käsityksessä, että kummituslentäjiä on etsittävä todellisuudesta, ja että niitä on todella olemassa. Sananmukaisesti toistettuina hänen kirjeensä sanat kuuluvat: „Niitä tosiasioita, jotka tukevat tätä minun käsitystäni, en valitettavasti katso voivani periaatteellisista syistä ja palvelussuhteiden takia — raportti on salainen — saattaa julkisuuteen."

Ruotsissa tunnetaan yleisesikuntaraportti heinäkuulta 1935, jota — syistä jotka hallitus parhaiten tuntenee — ei julkaista kokonaisuudessaan, vaan ainoastaan eräitä otteita siitä. „Täytyy pitää todettuna" — kirjoittaa täällä yleisesikunnan päällikkö — „että on tapahtunut lentoja lentokoneilla, joiden kansallisuutta ei ole voitu määrätä, talvina 1933—1934 Pohjois-Skandinaviassa sekä ruotsalaisen että norjalaisen alueen yli."

Tähän tulokseen oli yleisesikunta aikanaan tullut käymällä systemaattisesti läpi näitä asioita koskevat raportit, jotka oli lähetetty viranomaisille. Sekä Norjan että Suomen yleisesikuntien hyväntahtoisen auliuden avulla käsiteltiin myöskin näille virastoille saapunut samanlaisia asioita koskeva materiaali, jonka jälkeen tapahtui raporttien harventaminen ja luokitteleminen niiden luotettavuuden mukaan. Luotettavien raporttien luku nousi kuitenkin aina 46:een.

HAVAINTOJA KALLSJÖBERGETISTÄ NORJASSA.

Yleisölle tarkoitetussa tiedonannossa ei mainita Ylä-Norrlannin sotilaskomentajan kenraalimajuri P. Reutersvärdin jättämää raporttia niistä havainnoista, jotka teki majoitusmestarin johtama ryhmä Bodenin alipäällystökoulusta kotimatkalla garnisoonin ampumaradalta. Koko ryhmä näki selvästi vieraan koneen lentävän matalalla etelään päin n.s. Kallsjöbergetistä. Koneella oli parhain asema valokuvaamista varten, se kulki noin 60 astetta kallistuneena ja aurinko paistoi takaa. Lentokone oli väriltään ruskea ja siinä ei ollut minkään kansallisuuden merkkiä. Venäläiset koneet ovat yleensä ruskeiksi maalattuja.

Tämän pienen mutta tärkeän välilauseen jälkeen palaamme yleisesikuntaraporttiin, jossa tuodaan esille, että lennot ovat tapahtuneet hyvin suuressa korkeudessa ja useimmiten hyvin harvaan asuttujen seutujen yllä. Ainoastaan määrätyillä orientoitumiselle sopivilla paikoilla näyttävät lentäjät joko orientoituakseen tai muita tarkoituksia varten, laskeutuneen niin matalalle, että ovat vetäneet puoleensa asujamiston huomion.

Yleisesikunnan päällikkö pitää edelleen lisävakuutena — minkä ammattiepäilijät huomioikoot — että näyttää todistetulta, että lennot ainakin määrätyissä tapauksissa eivät ole tapahtuneet yksinäisillä lentokoneilla, vaan että useampia lentokoneita on ollut yhtaikaa liikkeellä eri alueiden yllä. Näin pitkälti kertoo yleisesikunnan päällikkö vuonna 1935, ja nyt odottaa Ruotsin kansa pian „papereita pöydälle" koskien viimeisimpiä havaintoja Byskessä ja Ytterstforsissa sekä muilla seuduilla pohjoisimmassa Norrlannissa.

Ylä-Norrlannin sotilaskomentaja on ilmoittanut, että mitään epäilyksen aihetta ei enää ole. Lentokone on lentänyt Bysken ja Ytterstforsin yli, ja sen ovat huomanneet myöskin matkustajat junassa Vännäsin ja Bastuträskin asemien välillä. Läänin kaikki viranomaiset on pantu liikkeelle, ja kaksi veljestä, jotka huomasivat koneen Ytterstforsissa, väittävät varmasti, että se oli kaksitasoinen lentokone. Se lensi liukulentoa Ytterstforsin puumassatehtaiden yli, minkä jälkeen se luovi seudun yli ja sen jälkeen suuntasi kurssin itään. Kaikesta päätellen suuntasi kone kulkunsa Rönnskäriin, missä Bolidenin Kaivososakeyhtiön kuparilaitokset sijaitsevat.

Niiden mielestä, jotka lähemmin tuntevat jotakin venäläisiä lentokoneita koskevaa, näyttää siltä, että tämä kone olisi ollut tähystyskone R.5-tyyppiä, joka on mo-

dernisoitu ja jota nykyään käytetään sekä lähi- että kaukotähystyskoneena. Se on varustettu valokuvauskoneella kaukovalokuvaamista varten, sillä on keskimäärin 200—250 km. tuntinopeus ja 1,800—2,000 km. toimintasäde sekä 8—10 tunnin tehokas lentoaika. Se voi siis venäläiseltä lentoasemalta käsin, joka on lähimpänä ja on vain 3 peninkulmaa Suomen rajalta ja Uhtua nimeltään — ilman muuta lentää yli koko Pohjois-Skandinavian ja luovia Länsimerelle ja palata samaa tietä takaisin laskeutumatta välillä. Aikaisemmin huomioidut koneet ovat olleet nopeita 3-moottorisia pommikoneita, joilla on suuri toimintasäde ja lienee esiintynyt 4-moottorisiakin tällaisia koneita. Koko ajan on ollut kysymys n.s. TB-koneista.

LENTOJEN TARKOITUS.

Katsoen viimeisiin huomioihin Norrlannin ja Pohjois-Norjan pohjoisimmissa osissa — missä 6. divisioonan päällikkö kenraalimajuri Erichsen on virkavastuullaan vahvistanut tehdyt havainnot ja jättänyt niistä raportin — ei ole mitään pätevää syytä kieltää tosiasiaa. Tarkka tutkimus, joka koskee venäläistä tunkeutumista Pohjois-Skandinaviaan ja Suomeen, osoittaa pian, että lennot ovat systemaattisesti järjestetyt ja että ne ovat osa suuressa sotilaallisten tarkoitusten suunnitelmassa.

On kysymys strategisluontoisista retkistä. Nämä lennot ovat kaukotähystystä ja harjoituslentoa. Vieraiden lentäjien on opittava löytämään Pohjois-Skandinavian yli ja opittava lentämään pimeässä ja sumussa. On kysymys valokuvien saamisesta ilmasta käsin määrätyistä, strategisesti tärkeistä alueista ja solmukohdista — samaan tapaan laivojen rannikonpunnitsemisen (kustförtuning) kanssa eri puolilta — että lentäjät voisivat helposti orientoitua ja tuntea määrättyjä keskuksia, joita sodan sattuessa mahdollisesti voidaan pitää tärkeinä maaleina pommilentäjille ja lentopommitukselle suuremmassa mitassa.

(Jatkuu seur. n:ssa).

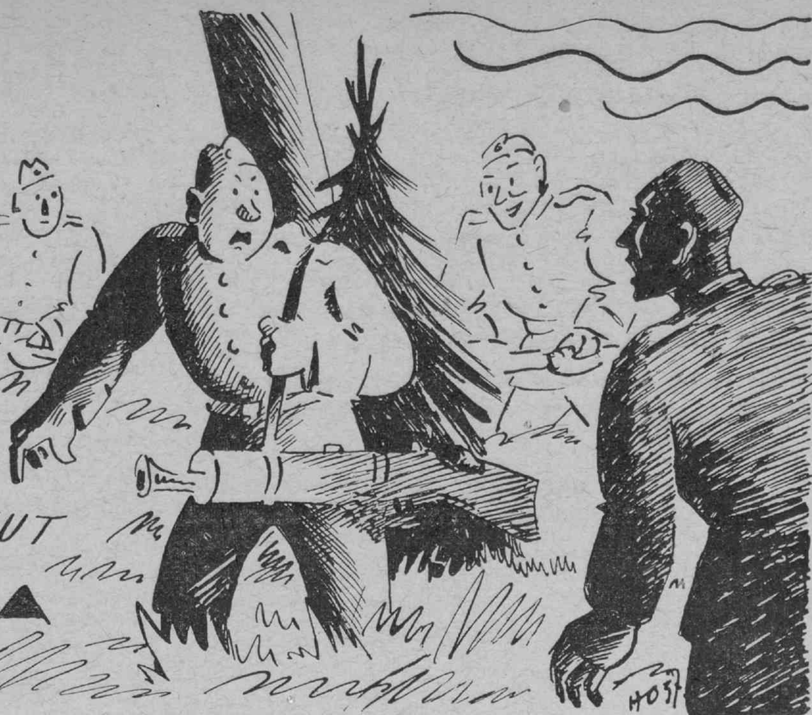
KUKKAISSIDE

Jos kukkaisseppelen saisin, niin sillä pauloittaa
ja ehjäks' tahtoisin liittää sun, onneton Eestinmaa!
Jos taivaan sinen saisin, ikiauringon loistdvan,
illan, aamun, ruskoleimut, sun kietoisin vaulahan.
Ja rakkautta jos saisin, sekä kuntoa, kunniaa,
niin niillä pauloisin yhteen sun, kallis synnyinmaa!
Ja veren siteet jos saisin sekä veljen sydämen ma,
niin niillä pauloisin yhteen sun, kärsinyt Eestinmaa!

Enn Vörkin säveltämä Juhana Liivin runo. Suomentanut Otto Al'Antila. — Esitetään Helsingin Lauluvartion konsertissa Yliopiston juhlasalissa 19. 4.

MIEHEN KUNTO

KIRJOITTANUT TAPANI TARKKA

Kun Kaapron Alpertti tuli asevelvollisuuttaan suorittamaan, niin myöntää täytyy, ettei hänestä suuria odotettu. Kantakortissa oli merkintä *„luk. ja kirj"*, mikä merkitsee, että mies ei ole koskaan eikä mitään koulua käynyt, mutta kuitenkin jossakin oppinut lukemaan ja kirjoittamaan. Käytäntö on osoittanut, että tuo „luk. ja kirj." ampuu vahvasti yli maalin. Lukutaito rajoittuu välttävään tavaamiseen, ja kirjoittamisen suhteen saadaan olla tyytyväisiä, jos mies osaa jotenkuten piirtää nimikirjoituksen ja puumerkin välimuodon varuskirjaan.

Alpertista näki sitäpaitsi jo päältäkin päin, että siinä on mies, joka ei turhia hätäile. Vaateparsi oli sällismiehen, käynti kömpelöä ja suorastaan laiskaa, ja mitä siisteyteen tulee, niin lienee Alpertilla ollut, kuten muillakin kansalaisilla, tapana käydä kerran viikossa saunassa, mutta saunailtojen välipäivinä oli kasvojen ja käsien peseminen jotakin sellaista, jota voi suositella herrasväen lapsille, mutta ei suinkaan omin päin maailmaa kiertävälle sällismiehelle. Eihän toki saa sällismiestäkään pilkata!

Alokaskuukauden loppupuolella komppanianvääpeli täydellisessä yhteisymmärryksessä komppanianpäällikön kanssa valmistautui merkitsemään Alpertin nimen ensimmäiseksi siihen luetteloon, mihin merkittiin rykmentin esikunnan kirjoihin siirrettävät lähetit, kirjurit, hevosmiehet, keittiömiehet j.n.e. Ja Alpertti siirrettiinkin, mutta palasi jo seuraavana päivänä komppaniaan. Hevosmiehiä oli tullut liikaa, ja sen vuoksi kova lykky työnsi Alpertin takaisin.

Palvelusaika sujui Alpertilta sitten sillä tavoin, kuin tuonluontoisilta miehiltä yleensä. Moitetta ja sanomista tuli melkein joka päivä ja istahdettiin sitä joskus putkassakin miettimässä maailman menoa. Ei Alpertti mikään varsinaisesti kuriton, vielä vähemmin rikollinen, luonne ollut. Olipahan vain yleensä saamaton, laiska ja lievästi sanoen yksinkertainen järjenjuoksultaan.

Mutta kerran sattui tapaus, joka todisti Alpertissa piilevän kuntoa enemmän kuin kukaan saattoi aavistaakaan.

Oltiin kesän leirakauden päättäjäisiksi järjestetyllä sotaharjoituksella.

Rykmentistä oli harjoitusta varten muodostettu pataljoona, jonka tuli asettua puolustukseen määrätylle lohkolle. Leiriltä lähdettyä oli oltu jo puolitoista vuorokautta yhtäpainoa liikkeellä ja kaikeksi lisäksi juuri Alpertin komppania joutui asettamaan taisteluetuvartiot. Alpertti oli pikakivääriryhmässä patruunankantajana, mutta tällä kertaa oli hänen kannettavakseen sälytetty itse pikakivääri. Komppanialla oli vielä siihen aikaan vanhat saksalaiset pikakiväärit, jotka muutenkin, saati sitten, kun vaippa on jäähdytysvettä täynnä, olivat raskaita kuin synti. Olkapää siinä tuli helläksi vahvaltakin mieheltä. Pikakivääriampujana oli korpraalimies ja hän oli katsonut soveliaaksi siirtää taakkansa Alpertin hartioille. Mikäpäs siinä, — Alpertti kantoi ja oli tyytymättömän näköinen.

Etuvartioasemat olivat sangen kaukana pääpuolustuslinjasta. Illan hämärtyessä yöksi Alpertin joukkue vaihdettiin pois etuvartiosta. Vaihtavan joukkueen mukana oli tullut myöskin „heinälaatikossa" ruokaa Alpertille ja hänen tovereilleen, mutta oli muona jätetty erääseen mökkiin, joka oli puolimatkassa pääpuolustuslinjaan. Miten lienevätkään olleet muonamestarin tuumat sellaiset, niin vain oli asiat sortteerattu.

Miehet eivät olleet nähneetkään lämmintä ruokaa sitten toista vuorokautta aikaisemmin syödyn päivällisen, joten ei pidä kovin ankarasti tuomita, jos he mökkiin päästyään iskivätkin ahneesti sopan kimppuun ja pihamaalle jätettiin Alpertti yksin vartioon.

Mutta hullusti kävi.

Juuri parhaaseen syöntitouhuun alkoi paukkua joka puolella. Vihollinen oli ympäröinyt mökin, niin mies se, joka siinä hötäkässä tiensä omille linjoille löysi. Vihollinen oli yllättäen hyökännyt taisteluvartioitamme vastaan ja jatkoi nopeasti etenemistään aina pääpuolustuslinjan eteen.

Siihen se jäi odottelemaan päivän valkenemista.

Taisteluetuvartiossa ollut joukkue pääsi mitenkuten, pitkän kierroksen tehtyään ja pilkkopimeässä yössä — parhaaksi alkoi hiljalleen sataa tuhuuttaa — rämmittyään pääpuolustuslinjaan ja sai siinä kohta lohkonsa miehitettäväksi. Pojat olivat niin väsyneitä, että pakostakin tahtoivat nukahtaa asemaan. Joukkueenjohtaja kulki pitkin linjaa miehiä herättelemässä ja noituili: joukkueesta olivat kaikki muut päässeet perille, mutta Alpertti puuttui. Ja väliäkös yhdestä Alpertista, mutta hänen mukanaan puuttui myöskin pikakivääri, ja se on jo kokonaan toista! Tietysti se juutas oli jättäytynyt vangiksi ja siten taas vetänyt nahkansa läpi rasituksista.

Pääpuolustuslinjan edessä oli viljapelto ja sen ojanpientareita pyrki tuolloin tällöin vihollispartio lähestymään. Valoraketit leimahtelivat yhtenään ja yllätystä sai koko ajan varoa. Toisaalta tämä jännitys, valorakettien leimahtelut ja joskus räsähtävät laukaukset olivat hyödyksikin. Auttoivathan ne edes jossakin määrin miehiä pysymään valveilla.

Joukkueenjohtaja kulki taas tarkastelemassa miehiään, kun viljapellossa kuului kahinaa. Joukkueenjohtaja tähysti, mutta mitään ei näkynyt ja kahinakin vaikeni. Mutta hetken kuluttua se kuului jälleen.

— Piru vieköön, — kyllä siellä jotakin on, tuumi joukkueenjohtaja ja panosti valopistoolinsa.

Kun taas kahinaa kuului, niin hän laukaisi ja valoraketin syttyessä näkikin miehen nopeasti heittäytyvän maahan.

Siinä oli vieressä muuan ryhmänjohtaja, joka esimiehensä kanssa oli jännityksellä seurannut kahinaa. Hän sai heti käskyn ryhmineen nopeasti edetä ja ottaa hiiviskelijä kiinni.

Miehet painuivat peltoon ja pian kuuluikin huudahdus „kuka siellä?".

— Hei kaverit, täälläkös te oottakin! — kuului vastaukseksi.

Alperttihan sieltä sitten tuotiin kuin tuotiinkin linjaan ja Alpertin olalla oli — pikakivääri!

Lyhyesti kävi kuulustelu ja selvä tuli asiasta.

Alpertti oli silloin, kun joukkue tuli yllätetyksi, säntännyt muitten matkassa metsään ja pikakivääri oli jäänyt pihamaalle. Ei Alpertti siitä mitään kenellekään hiiskunut eikä sitä pimeässä ja sekaannuksessa kukaan huomannutkaan. Toisten perässä hän oli lähtenyt rämpimään, mutta sitten oli jokin kumma alkanut kaivaa mieltä.

— Kun se kukkopyssy jäi viholliselle!

Joka askeleella tuo ajatus takoi Alpertin aivoja, ja huomaamatta alkoi askel hidastua. Edellä kulkeva mies häipyi pimeyteen, ja ennen pitkää ei kuulunut enää mitään. Alpertti seisoi yksin pimeässä ja märässä metsässä.

— Kun se kukkopyssy jäi viholliselle, — se oli ainoa selvästi tajuttava ajatus Alpertin pääkopassa ja sen ainoan ajatuksen varassa hän toimi.

Suunta muuttui takaisin viholliseen päin ja tietymätöntä on, millä tavoin hän selvisi vihollisten keskellä ja pimeässä. Se vain nähtiin, että pikakivääri oli hankittu takaisin. Alpertti sanoi hiipineensä juuri saman mökin ympäristöllä missä joukkue oli tullut yllätetyksi, ja jotenkin hänelle oli avautunut tilaisuus päästä pihaan ja vartijain huomaamatta ottaa „kukkopyssynsä" jälleen haltuunsa. Kolmisen tuntia sen jälkeen harhailtuaan hän osui juuri oman joukkueensa kohdalle pääpuolustuslinjan eteen ja siitä hänet sitten noudettiin.

— Helpommallahan Alpertti olisi päässyt, jos olisi jättänyt pikakiväärin viholliselle, sanoi joukkueenjohtaja puoleksi leikillään, puoleksi tosissaan, koska Alpertin tekemäksi hän olisi pitänyt sitä aivan luonnollisena. Olisihan se saatu kuitenkin huomenna harjoituksen päätyttyä takaisin.

Alpertti katsoi kummastuneena esimieheensä ja näytti, ettei hän tajunnut ollenkaan toisen ajatuksenjuoksua.

— Kun se kukkopyssy jäi viholliselle, niin ajattelin, että haen minä sen pois, vastasi Alpertti yksikantaan.

Mutta joukkueenjohtaja jäi miettimään, että Alpertissa on miestä paljon enemmän, kuin mitä päältäpäin näkyy.

Tapani Tarkka.

Arpi-Arviti ja Märkäjärven Peltoniemi

Kirjoittanut Pentti Pöyliö.

Lapissa avataan heti lumentulon jälkeen satoja savottoja, joihin saapuu töihin miehiä läheltä ja kaukaa. Joukossa on talollisiakin poikineen, mutta suurin osa on jätkiä, Ruijan ritareita, pohjolan boheemeja, miksi heitä nyt romanttinen lukija haluaa nimittää.

En tahdo ryhtyä tässä mihinkään jätkän sielunelämän erittelyyn; sellainen ei sovi Lapin tyylilakeihin. Kerron sensijaan muutamia omakohtaisia kokemuksiani näiden rehtien miesten parissa.

Eräänä kesänä ansaitsin taskurahoja lukukauden varrelle työkunnassa, joka korjasi puhelinlinjaa Rovaniemen—Petsamon välillä. Rahantarve oli ajanut kanssani pylväisiin myös pari pesunkestävää jätkää. Sen kesän seurustelin heidän kanssaan, ja opin kunnioittamaan heidän reilua elämänotettaan.

Työkunnan yllätti kaunis lauantai-ilta, ja jätkät ja minä päätimme lähteä Sodankylän kirkolle vähän jalottelemaan. Maanantain postiautossa palattiin takaisin, ja kävi niin hullusti, etteivät kumppanini olleet muistaneet säästää penniäkään matkalippua varten. Ajattelin tarjota lainaa, mutta ennenkuin ehdin sanoa mitään, huiskautti rahastaja kättään.

— Maksakaa ensi kerralla.

— No joo.

Keltainen auto hienoine turisteineen katosi tomupilvessä taivaanrannan taakse jättäen meidät maantien poskeen. Ja minä olin saanut ensi kerran nähdä, miten pohjolan jätkään luotetaan. Lapissa annetaan luotto takaajitta tai ei sitten ollenkaan.

— Mistä sinä olet tuon koristeen saanut?, kysyin iltakahvitarinain sekaan Arpi-Arvitilta.

— Tjaa, tämän. Otin sen niinkuin pieneksi muistoksi vapaussodasta.

— Olitkos herrain vain proletaarien puolella?

— Herrainpa tietenkin! Katsos, asia on niin, etten minä tykkää yhtään niistä sosialisteista. Ne huutavat maailman kansojen olevan veljiä keskenään, ja minä olen tuumaillut, että tuotakoonpa tänne Lapin selkosiin ryssä tai mulatti, niin kyllä niistä veljeys ja vähän muutakin haihtuisi pakkaseen meidän rinnallamme! Sanoi Arviti ja löi päättävästi mukinsa pöytään.

Mutta saunassa minä niiden jätkien kanssa vasta kummat sain kuulla. Tai oikeammin vain siltä toiselta, jolla oli sellainen epäkäytännöllisen pitkä nimi kuin Märkäjärven Peltoniemi. Ristimänimille hän oli jostakin syystä suivaantunut; jos halusi puhutella häntä, piti aloittaa: Märkäjärven Peltoniemi.

Saunassa totesin tämän tyypin ruumiin peräti tatuoiduksi. Ja kysyin:

— Missäs sinua on noin leimattu?

— Poikaseni, katsopa tätä merkkiä. Se on Japanista. Ja tämä tässä Kuubasta. Märkäjärven Peltoniemen silmiin tuli haaveksiva ilme.

Sitten sain kuulla yksityiskohtaisia selostuksia reissuista maailman merillä. Milloin M. P. oli ollut viemässä Etelä-Amerikasta jenkeille linnunlantaa, milloin taas valaita harppuunoimassa Jäämerillä. Se saunailta olikin juttujensa puolesta harvinaisen eksoottinen. Ja minä opin maantietoa enemmän kuin vuosiin koulussa.

Ongimme harreja, Arviti, M. P. ja minä. Nappasimme syötiksi saappaanvarresta paarmoja ja nostimme kiiltävän kalan toisensa jälkeen. Iltatuulen humistessa ja siimojen viuhuessa kiertyi keskustelumme vähitellen sivuamaan niin korkealentoista aihetta kuin sielun olemassaoloa. Sain kuulla ihmeellisimmän teorian, mitä maailmassa milloinkaan lienee esitetty.

— Kyllä minä uskon, että sielu on olemassa, aloitti Arviti. — Mutta jätkän sielu ei pääse taivaaseen, jos jätkä kuolee tyvenessä. Sielu muuttuu räkkäporoksi tunturikuruun, jossa sääsket sitä piinaavat. Mutta myrskyssä kuolleen sielu sinkoaa pilven päälle, josta enkeli keksillään nostaa hänet taivaaseen.

Taisin mennä kovin hämmästyneen näköiseksi.

— Etkö sinä usko, poika? No, sanopa, oletko koskaan nähnyt vanhaa jätkää?

En ollut nähnyt.

— Siitä se seuraa. Poroja on tuhansia, vanhaa jätkää ei yhtään.

Muitta filosofoimisitta me „tolppa-apinat" etenimme yhä kauemmas pohjoiseen. Noin 230 km:n päässä napapiiriltä yövyimme Purnumukka-nimiseen kämppään, jonka ohitse virtaavassa pikku joessa huhu kertoi pesivän kultaa.

Totta tuntui olevan, sillä pihalla silmämme keksivät vaskuukoolin ja kämpässä istui itse kullanhuuhtoja. Ju-

(Jatk. siv. 138)

ERÄMAIHIN

Kirjoittanut A. E. Järvinen.

Muistan polun, jota kerran, kauan sitten, kuljin suurten metsien halki, vaarojen, jänkien ja tunturien yli. Korkeille paikoille näkyi laajat alat metsää, vesiä kimalteli ja säteili, ja jokin talo tai heinämiesten tuli savusi taivaan rannalla. Aurinko paistoi täydeltä terältä.

Eräässä kohdassa, syvällä metsän peitossa oli lähde ja lähteen reunalla valkearunkoisia koivuja. Kiskoin tuohta koivusta ja join raikasta vettä. Metsän tiheikössä rymähti. Lehdet ja ruohot huojahtivat. Valoon ilmaantui tumma, vinhasti kiitävä pallo, joka lensi suolla näkyvään mäntyyn ja muuttui sen oksalla kaulaansa ojentelevaksi, kotkottovaksi koppeloksi. Oli metsästysajan ensimmäinen päivä ja minulla oli koira ja pyssy mukanani. Koira oli ensikertalainen, nuori ja kokematon. Aavistelin, että se ajoi linnun metsän pimennosta, mutta ei osannut tulla perässä. En ampunut, katsoin vain ihastuksissani. Vähän siirryttyäni näin toisen linnun, metsopojan istuvan nojallaan olevan koivun rungolla. Vihelsin koiraani. Se tuli, mutta ei huomannut lintuja, juoksi vain sinne tänne, kovassa hakupuuhassa risteillen. Metso karkasi ja istui tiheän männyn hakojen suojaan. Näin sen värit vihreitten oksien lomitse. Katselin niitä, taivasta niiden takana ja valoa, joka alkoi hiukan punertaa. Etäiset metsät sinersivät puiden lomitse, metsät ja rämeet loppumattomiin. Oli tyven ja lämmin, kultahiuteina nousi sääskiä maasta, ja ohuita lankoja, jotka näyttivät hohtavan valoa, riippui lehtien lomissa. Tunsin sykähdyttävää riemua. Metson ammuin, saamatta koiraa sitä haukkumaan.

Oli jo ilta, kun saavuin pienelle purolle, jonka takana kohosi suuri tunturi. Kohtasin vanhan ukon, joka puron varressa tulilla istuskeli, odotteli minua sopimuksen mukaan. Ukko oli tuttu, vanha eräveikko. Majoituimme karhunsammalpeitteiseen kumpuun puron partaalle, siinä askartelimme, keitimme kahvia, joimme ja söimme, sammalpäällyksisillä mättäillä istuen. Sitten kaadoimme hongan ja rakensimme rakotulen, levitellen sen vierelle tuuheita kuusenhavuja vuoteiksi. Kun kaikki oli jo valmista, rangatkin paikoillaan, kiehiset vuoltu, emme vielä sytyttäneet yötulta, vaan lähdimme samoilemaan puronvarsiryteikköjä. Ongiskelimme tammukoita, pieniä kaloja. Niitä maikahteli tyvenissä poukamissa ja ne hyökkäsivät onkeen, kun sen varovasti pensaitten lomitse pudotti veteen. Valo heikkeni, kultaus himmeni, alkoi sataa lämmintä sadetta. Polvet kastuivat pian pitkässä, märässä ruohossa, ja lehdiltä valui suuria pisaroita kasvoille, harteille ja käsille. Niitä putoili myös helisten veteen. Mutta kalat söivät, ampuivat onkeen ja nykivät sähköisin tempauksin. Nousivat sitten polskien vedestä ja kiiltelivät hyppien ruohossa. Kun palasin, oli minulla kaloja suuri nippu. Kahlasin aukeata suoniittyä kumpua kohti, josta keittotulemme vielä levitteli savua. Sitä sinersi joka puolella ja näkyi tunturin rinteelläkin. Pisarat putoilivat sinerryksen läpi kuin hopeiset helmet. Siinä kahlatessani, taivas alkoi rakoilla. Saattoi erottaa pohjoisen puolella himmeän kajon, joka sillä suunnalla antoi sateelle omituisen vihertävän ja kellertävän hohteen. Huusin ukkoa. Kaiku vastaili oudon läheltä. Kuului ukon huutokin ja koiran haukahdus tuliita, ja etäällä tunturin laidoissa helisi.

Yö oli sitten pehmyt ja lämmin. Pimeydessäkin oli kajoa. Pari kirkasta tähteä näkyi puiden lomitse, tulisina perhoina lepattaen. Rakotulen liekit levittivät punertavaa valoa, tervas tuoksui, ja sauhu nousi läpikuultavana väreillen ilmaan. Mättäillä hohteli sateen kimmellys, kaloja ja höyheniä. Istuskelimme pitkään ja puhelimme hiljaisuudessa. Ukko kertoili elämänsä kokemuksia, vastuksiaankin muisteli, ja hänen puheistaan tulvahteli erämaan salaperäinen, ankara, mutta lumoava elämä.

Ja muistan auringon nousun. Heräsin unesta ja näin havuvuoteelleni auringon juuri kohoavan rakotulen liekkien yläpuolelle. Silmiäni vasten keihästyi tulisia säteitä. Kun kohosin istumaan, näin metsän valoa tulvillaan ja joka puolella märkää kimaltelua. Lehdet sädehtivät kuin lukemattomat tähdet. Jokin pisara putosi heläh-täen lähelläni, ja värikäs suuri perhonen huojui ruohoja hipoen. Katsoin hetken ja kuuntelin tulen hiljaista sihinää. Muistin kätköistä nousi esiin joskus opittu, tähän asti sisällyksetön lause: „Odottavat ihmettä, eivätkä näe auringon nousua!" Niin, kuinka lähellä ihmistä onkaan ihme: kastepisara, perhonen, aurinko!

Kun majapaikastamme jonkun tunnin kuluttua lähdimme, loimusi aurinko valaisten polkua, joka kiemurteli jäkälä- ja kanervalaikkujen sivu tunturin rinnettä ylös. Sitä lähdin nousemaan kohti uutta kirkkautta, erämaiden ankaraan, mutta kiehtovaan elämään.

Kansanrintaman "nuorisomarssi".

Kuka voi väittää, että kansanvalta ei osaisi itsepuolustuksen jaloa taitoa? Kulunut vuosi todistaa, että hra Kekkonen on kylvänyt opin siemenet terveeseen maaperään.

Nyt on ohdakkeet poimittu pois parlamenttarismin yrttitarhasta. SM-järjestö lakkautettiin ja „Sinimustan" keskeneräinen numero 2/36 siirrettiin Porvoon poliisilaitoksen lyijykammioihin ja siellä sitä sitten on säilytetty telkien takana kuin Sampoa Pohjolan Kivimäessä ennen vanhaan. Ketään vastaan ei lehden johdosta ole syytettä nostettu, mikään oikeusistuin ai ole takavarikkoa edes käsitellyt puhumattakaan siitä, että se olisi vahvistettu. „Johdonmukainen ajattelu" lienee vienyt asiassa suotuisampaan tulokseen.

Jos nyt kenen päähän pälkähtäisi joskus jatkaa SM-järjestön „hyvien tapojen vastaiseksi" havaittua toimintaa, antaisimme hänelle sen viisaan neuvon, että uuden järjestön sääntöjä laatiessaan karttaisi visusti sanaa isänmaa, jos mieli saada ne rekisteröidyiksi!

Kun toista vuotta sitten lakkautettiin SM-järjestö, lehdelle tehtiin samoin, pojat istuivat vankilan kopeissa, nimipäivien pidosta annetulla kiellolla „turvattiin koulunuoriso" fascismin saastuttavalta vaikutukselta ja käytettiin yksiä jos toisiakin itsepuolustuksen jiu-jitsukonsteja, selitti Eero-patkulin oma lehti, että *„uusien nuorisojohtajien täytyy astua esiin"*.

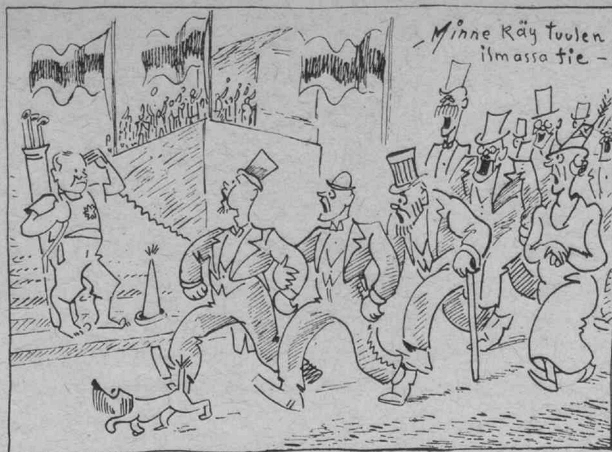
Vuoden olemme heitä nyt sydän sykkien odottaneet, mutta turhaan! Ja nyt alamme tässä suhteessa jo tulla hieman toivottomaksi, emmekä siihen enää usko.

Mutta vuosi sitten, kun kaikki patkulirintaman lehdet aina kokoomuksen *Karjalaa* myöten olivat täynnä mieltä liikuttavia kertomuksia nuorisosta, joka on niin kultaista, mutta joka on „harhaan johdettu" ja joka „täytyy pelastaa", askarrutti tuo lupaus paljonkin mieltämme.

Ja niinpä eräänä yönä, kun olimme laskeutuneet levolle raskaan päivätyön päätyttyä Antti Suomenpojan kuopiolaisessa suuntatehtaassa, näimme unen kansanrintaman suuresta voittokulusta nuorison keskuudessa.

Kerroimme tosin tuon näkymme Antin seuraavana päivänä ilmestyneessä suunnassa, mutta koska muistamme sen vielä kuin eilisen päivän, uusimme kertomuksen vielä tämänkin lehden lukijoille.

Ylikiihoittuneisiin aivoihimme piirtyi kuva kansanrintaman vastustamattomasta voittokulusta kansamme keskuudessa. Ja kateudesta harmaana näimme, miten ensin valloitettiin nuoriso. Uudet johtajat astuivat esiin! „Iskujoukoille", kokoomuksen nuorille", annettiin määräys suorittaa tämä työ järjestämällä ympäri maata, jokaiseen kylään ja kaupunkiin *„erittäin arvokkaita isänmaallisia nuorisojuhlia"*, joissa *„tanssin lomassa on muutakin ohjelmaa"*, ja joihin *„kokoomuksen nuoret ovat tervetulleita vaimoineen ja lapsineen."* Ja missä nuoriso on niin penseätä, että se ei näihin arvokasohjelmaisiin iltamiin mielisty, vaan yhäti näkee suuria näkyjä kansallisesta noususta, sinne lähetetään *edistyspuolueen gramofooniauto* ynnä *puolueen propagandaelokuvat „Kuherruskuukausi", „Felix-kissa"* ja *„Mikkihiiren ihmeelliset seikkailut maalla ja merellä"*. Näin pelastetaan nuoriso „fascismin turmiollisesta ilmapiiristä".

Jämerää joukkoa.

Tämä ennennäkemättömän triumfin kruunaa sitten *kansanrintaman propagandamarssi pääkaupunkiin*. Sillä hetkellä, *kun suuri nuorisojohtaja Eero ottaa vastaan Suurkirkon portailla frakkipukuisen paraatin*, murskaantuu viimeinenkin oppositio ja liput liehuvat tuulessa, *„kun kokoomuksen" nuoret harmaat parrat täristen laulavat kunniamarssejaan: „Minne käy tuulen ilmassa tie . . ."*

— — —

Mutta se oli vain unta, sillä uusia johtajia ei vain kuulu ja tuntuu, kuin nuoriso yhä seisoisi uskollisena lippunsa alla tiiviinä joukkona, jota eivät mitkään kohtalot voi hajalle lyödä . . .

— — —

Lopuksi haluamme vielä kertoa lukijoillemme asiasta, joka ei ole mitään unta, vaan kaameaa totuutta, ja josta leikki on kaukana.

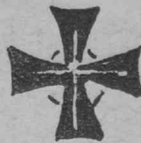
Herra *Päts* suunnittelee Eestissä uutta perustuslakia, joka veisi kansalta kaikki oikeudet määrätä maansa kohtaloista. Sen mukaan riigivanem saisi päättää jopa sodankin aloittamisesta, laatia valtion budjetin j.n.e.

Mutta vapaussodan sankarit, kenraalit ja everstit viettävät pitkiä viikkoja Suomenlahden rannalla sijaitsevassa kylmässä ja kolkossa vankilassa. Pari vuotta sitten sortui sinne kapteeni Dunkel siksi, että vallanpitäjän käsi oli säälimätön. Tuo Eestin vapaussodan sankari sortui tautiinsa, koska hänelle ei sallittu antaa edes lääkärin apua. Nyt kerrotaan, että kenraali Larka sairastaa tuberkuloosia, joka voi milloin tahans viedä miehen, jonka Eestin kansa kerran oli valmis valitsemaan presidentiksi, kuolemaan vankilan kurjassa sellissä.

Parin, kolmen vuoden kuluttua voitaneen Eestissä aloittaa „asteettainen paluu demokratiaan". *Sillä jo keski-ijän sivuuttaneet Eestin vaapaustaistelun monet vaarat ja kärsimykset kokeneet rintamamiesjohtajat eivät kestä kolmea vuotta Eestin vankiloitten epäinhimillisen kovaa elämää.*

Mustapaita.

JUNKKARIT

KIRJ. REHTORI HILJA RIIPINEN

(Jatk.)

Anssi: Hei, pojat! Tiedättekö, mitä maailmassa tapahtuu.

Jussi: Mitä ne kamarissa tietää. Mutta mepä on oltu vankina, me.

Niku: Ja karkasitte?

Anssi: Älä luule! Vapaina tullaan.

Niku: Mitä sitten, kertokaa.

Antti: Mekin aiomme nyt lähteä palokuntaan. .

Anssi Soo! Parahiksi myöhään . :Juuri annettiin lomaa.

Jussi: Lomaa ruojat antoivat .

Antti: Mitä lomaa?

Anssi: Kiellettiin harjoittelemasta. Siihen se loppui.

Jussi: Ryssä lopetti. Kyllä se on tylsää . Ja viitsittekö te laskea. Niinkuin ei kaikki olisi roskaa.

Niku: Kokeet on huomenna .

Antti: Mutta minä sanon nyt, pojat, että harjoitukset eivät saa loppua. Harjoitellaan salaa! Ja jos en saa palokuntaan liittyä, tahdon tehdä muuta .

Anssi: Ja mitä muuta? Mitä täällä enään tekee.

Jussi: Niin juuri, kun ei saa pihalla edes perätysten kävellä.

Anssi: Olisi toki luullut, että ryssä antaa aseettomille miehille rauhan. Mutta, eikö mitä! — Siinä kun marssittiin ja „Harmaja" kun komensi. —

Jussi: Ei ne nämä kamarijunkkarit tiedä, mikä „Harmaja" on.

Anssi: No, kun se pitkä kapteeni komensi, niin yhtäkkiä ilmestyy ryssiä kuin harmaita kissoja siihen piikit pystyssä ja upseeri selittää tulkin avulla, että: *vangitut!*

Antti: No, voi totisesti!

Anssi: Niin. — „Mitä varten", kysäsi vähän kiivaasti „Harmaja". — „Voi tulla aseita, aseita tulla!" — tolittaa ryssän tulkki. — „Helvetistäkö niitä tulisi, vai tekö annatte", karjaisi „Harmaja". Ja silloin kun se upseeri suuttui ja sotamiehet kiersivät pihan ja niitä oli joka paikassa.

Jussi: Sen verran minä ymmärsin, että ne olivat kamalan kiukkuisia ja yksi sanoi siinä takana, että Riigan rintamalle. Tietenkin tarkoitti, että meidät sinne.

Antti: Uhkasiko tuo semmoista?

Anssi: Niin ja sitten me seisoimme ja ryssät mulkoilivat takana kuin vihaiset härät, mutta kyllä mekin muljautimme liiemman kerran. Ja upseeri kyseli vaikka mitä. Mutta oli se „Harmajakin" mato vastaamaan, puhui ryssääkin kuin puuroa ja kirjoittikin se jotakin taskukirjansa lehdelle, se ryssä tietenkin vaati. Ja kun siinä oli puolen tunnin verran ihmetelty, että mitähän nuo tekevät — muuten luulenpa että Jussilla jo rupesi mahaa vääntelemään —

Jussi: Se on laulua —

Anssi: Näkihän tuon naamasta — niin sitten huudettiin: Miehet hajaantukoot! Päälliköt jäävät kuulusteluja varten! Ukot sitten lähtivät niiden kanssa. Mutta kyllä „Harmaja" osaa — ei tarvitse huolehtia.

Niku: Voi, raakules! Vai että meidän koulun pihalla! Eiköhän lähdetäkin pojat kävelylle ja katsomaan?

Antti! Ehtii sen huomennakin nähdä, mitä siinä enään on katsomista. Vaan minulla on nyt muuta mielessä. Ja nyt juuri onkin aika käydä siihen käsiksi. — Istutaan pojat! — Minusta meillä ovat kaikki asiat hullusti.

Anssi: Juuri hullusti. Ettei ilkeä kohta olla.

Niku: Kyllä kai ryssät nyt ovat ollakseen, kun ovat kerrankin saaneet vankeja.

Jussi: Häpeä ja kurjuus! Kun en sittenkin livistänyt Matin kanssa Saksaan. Ollapa jääkäri!

Antti: Ei niiksi kaikki kykene. — Jääkärit ovat siellä ja ties koska pääsevät tänne. Mutta meidän on toimittava täällä jotakin sitä ennen.

Niku: Saisihan tuota minunkin mielestäni tehdä muutakin kuin kuunnella ryssän laulua ja istua kokeissa.

Anssi: Ja niellä ryssän hajua.

Jussi: Ja tehdä mitä ne komentelevat. Meillä kait ei ole toisen puolen tuvassa paljon lattiapalkkejakaan, ne ovat polttaneet ne sytöikseen. Ja kuka niille mitään tohtii sanoa.

Anssi: Meillä päin eivät vaimoihmiset uskalla enää hämärissä pihalle.

Niku: Alakylällä eivät saa kanat eikä lampaat enää rauhaa, kinkuista ja possuista puhumattakaan. Mutta soltut lihovat kuin syöttiläät.

Jussi: Ja sokeria niillä on ja vehnää, jota eivät oikeat ihmiset täällä paljon näekään enään.

Antti: (synkästi) Ja aseita!

Anssi: Aseita kuin roskaa. Svabodariemussa kun karkasivat puolet ja aseensa jättivät.

Antti: Mutta tätä ei saa enään jatkua. Tämä on siivotonta. Hä, pojat. Me olemme raukkoja, jos emme mitään yritä.

Anssi: Sano, mitä teemme! Minä kai teen vaikka mitä. Annetaanko selkään joka soltulle, joka vastaan tulee?

Antti: Se ei auta.

Niku: Mutta sinullahan oli tuuma, Antti. Mikset jo sano?

Antti: (vakavasti) Pojat, minä sanon sen nyt. — Mutta sitä ennen meidän pitää tehdä liitto. Salainen liitto —

Jussi: Ryssääkö vastaan, sehän on kapina.

Antti: Tietenkin ryssää, ketäs muuta!

Anssi: Liittopa tietenkin.

Niku: Junkkariliitto, minä jo keksin nimen.

Antti: Se on sivuasia, mutta ollaan vain „Junkkareita". — Tämä on kauan jo ollut mielessäni. Silloin se minulle jo selvisi, kun isä vietiin. — Kuulkaa, pojat, tämä hulina ei tyhjällä lopu. Ja meillä ei ole aseita.

Anssi: Siinäpä se. Ja ne sieltä Saksasta eivät joudu joka miehen käteen.

Jussi: Enimmät jäävät ruotsalaisiin pitäjiin.

Antti: Mutta pojat: Täällä o n aseita, vaunuttain niitä on tuotu.

Jussi: Niin ryssille!

Antti: M u t t a entäpä ne onkin tuotu m e i t ä varten.

Niku: Sepä puhetta, meitä varten — niin tietenkin meidän surmaksi. Onko tuo nyt jokin aate?

Antti: Älä keskeytä! Ne on tuotu tänne ja (innostuen) ne k u u l u v a t m e i l l e, jos kelleen. M e i l l e! N e p i t ä ä v a i n o t t a a!

Anssi: (kovasti) Tietenkin m e i l l e, ryssä hölmö on hommannut meille aseita, — hurraa!

Antti: Älä huuda! Ne otetaan niiltä.

Anssi: Totisesti otetaan! Tapellaan ja otetaan!

Jussi: (tyrkäten Anssia) Älä nyt, anna Antin puhua!

Niku: Älkää nyt, antakaa nyt Antin!

Antti: Suostutteko pojat? — Mutta se on vaarallista.

Anssi: Sitä parempi.

Jussi: Älä kersku!

Antti: Me petkutamme ryssät.

Anssi: Älä! Ovela juttu.

Antti: Tiedän niistä yhden, jonka voi ostaa apumieheksi. Kyllä ne voisi ostaa muutkin, kun olisi rahaa.

Niku: Siinäpä se.

Anssi: (vetää lompakkonsa) Tässä on rahat. Enempää ei ole tällä pojalla.

Antti: Rahaa me tarvitsemme, mutta vähän muutakin. S i s u a, pojat.

Anssi: Sitä ainakin on.

Jussi ja *Niku:* Onpa tietenkin.

(Jatk. seur. num.)

ULKOPOLIITTINEN KATSAUS

IV

Mussolini nostaa „Islamin miekan", joka saattaa heilua vielä hyvinkin kiivaasti Englannin imperiumin kukistumiseksi.

Sitten viime tapaamisen on yhtä ja toista maailmassa uutta tapahtunut. Tarkastakaamme siis, mikä siitä on ollut ryssän vahingoksi, mikä taas Iivanan eduksi. Tämä on mielestämme ainoa näkökohta, jolta suomalaisen on asioita seurattava. „Swento" tietysti on toista mieltä — kuten luonnollista onkin.

Espanjassa on Francolla ollut tilapäisiä vastoinkäymisiä. Liian kapeana kiilana Madridia kohti tunkeutuneet italialaiset pakoitettiin sivustoja ahdistamalla luovuttamaan takaisin noin puolet hyökkäyksellä vallatusta alueesta. Johtuen kai osaksi myös siitä, että siirtomaasotaan tottuneet joukot liian leväperäisesti suhtautuivat vastustajan ilmavoimiin ja härkäpäisten kommunisti-vapaaehtoisten sisuun. Sitäpaitsi käryää siltä, kuin jos punaiset aivan viime tingassa olisivat saaneet suuria ilmavoimia käytettäväkseen. Epäiltävä on tietysti ensikädessä Iivanaa ja sitten Ranskan tulipunaista ilmailuministeriä Cot'ia, mutta kaukana totuudesta ei liene enää sekään mahdollisuus, että Englanti, jota yhä enemmän on alkanut hermostuttaa Gibraltarin salmen tukkeutumismahdollisuus, on myöskin langennut ryssien auttamisen syntiin. Ei tämä ainakaan olisi ensi kerran Englannin historiassa, jolloinka se kaikista moraalisista tekijöistä välittämättä yksinomaan ajattelee oman siirtomaavaltansa säilyttämistä.

Tilanne on Englannille varsin arka, sillä Mussolini alkaa yhä enemmän olla arabialaisten suosiossa. Ei hän turhaan lähetä päivittäin Barin radioasemalta arabialaiskielistä ohjelmaa ja lahjoita yli 10,000 radiovastaanottajaa kaikille Pohjois-Afrikan ja Arabian heimopäälliköille. — Siellä istua kyykköttävät nyt paimentolaiset iltaisin koneen ääressä ja kuulevat uutta julistusta.

Palestiinassa on myös rähäkkä jatkunut — ja epäilemme, ettei fascismi ole tässä suhteessa aivan viaton.

Meitä täällä Suomessa ei erikoisesti huvittaisi, jos britit saisivat Välimerellä selkäänsä — onhan Englanti hyvä kauppalankomme, eikä lypsävää lehmää pidä tappaa, ellei ole parempaa tiedossa. Mutta jos Englanti antaa kateudessaan tukensa ryssän ystäville — kärsiköön seuraukset. Sillä vielä tärkeämpää kuin kauppa on perivihollisemme kurissapito.

Mutta palataksemme Espanjaan — uudistan varoitukseni ettei pidä uskoa Madridista tai Gibraltarista lähetettyihin väritettyihin tietoihin. Tosin kyllä Sevillastakin tulee yhtä ja toista totuuden vastaista. Se kuuluu sotapropagandan aakkosiin.

Nyt näyttää Franco jälleen ottaneen aloitteen käsiinsä — vaihteeksi baskilaisia vastaan, jotka jo olivatkin saaneet olla liian kauvan rauhassa — alituisena selkäuhkana. Toivokaamme parasta!

Valvonta ei ole vieläkään kunnossa, kuten ennustimme. Höynääntyipä vanha amiraali Schultzkin tähän turhanpäiväiseen hommaan. No eipä pari pulloa punaviiniä päivittäin ja hyvä palkka tee vanhalle miehelle pahaa.

Kansainliitto on edelleen poissa kaikista tärkeistä ratkaisuista. Niinpä siellä varmaankaan, kuten ei myöskään Ranskassa ja ryssänmaalla olla tyytyväisiä Italian ja Jugoslavian väliseen uuteen sopimukseen, jonka väitetään merkitsevän n.s. pikkuententen hajoamista. Siitä on etua Unkarille — heimokansallemme. Joten Swento tietysti harmittelee, ja me olemme tyytyväisiä.

Kun tässä tuonnoin kysyin fascisti-ystävältäni, luuleeko hän, että Englannin fascistit tulevat menestymään, sanoi hän — „ei". „Sillä nähkääs — Englannissa ei kansallinen herääminen voi olla fascismia, vaan jotain toista — kuten kansallissosialismia Saksassa". „Ja" — lisäsi hän — „emme erikoisesti Italiassa edes toivo, että Englanti „fascistisoituisi" — silloin voisimme saada selkäämme Välimerellä" — —.

Tähän me lisäämme, että Luoja varjelkoon ryssää „fascistisoitumasta". — Silloin se nielaisisi meidät yhtenä suupalana.

Joten huutakaamme yhdessä Sasun kanssa, että — „pois vaskistit!" — ja lisäämme „Ryssänmaalta".

Berliini — Rooman „akseli" on meille mitä suurmer-

Millainen ilmoitusteksti miellyttää eniten?

Saadaksemme kokemusta ylläolevan kysymyksen suhteen, julistamme lukijoittemme kesken ilmoitusten arvostelukilpailun, joka alkaa heti Vappu-numeromme ilmestyttyä ja kestää touko- ja kesäkuun ajan. Toivomme, että lukijat tänä aikana erikoisen tarkasti tutustuisivat lehdessämme oleviin ilmoituksiin ja määrittelisivät itselleen, mikä niistä eniten miellyttää. Tarkemmat kilpailuohjeet julkaisemme seuraavassa numerossamme. Viittaamme nyt vain viimeisellä kansisivulla olevaan ilmoitukseen ja ennenkaikkea sekä arvostelijoille, että ilmoittajille jaettaviin harvinaisen arvokkaisiin palkintoihin.

Ilmoituskonttori.

---

kityksellisin ryssän vastapainona. Ja toivokaamme, että sen ympärille sovitettu kohtalon pyörä pyörisi yhä vinhemmin. Hyvät ovat ainakin öljyn tiputtajat — Hitler ja Mussolini. Kumpikaan ei tykkää ryssästä, ja siksi me tykkäämme heistä.

Japanissa on muuten parlamentti saanut potkut. Lisää vain sitä lajia. Joskus se aika tulee muuallakin. Eihän vain tänne?

Paavo S.

Kyy ja kannel

Voi miksi Karjalan kannel
soi synkästi nyyhkien?
Voi missä on heleä heimo
ja suviset soinnut sen?

On kantelon kielien viereen
kyy käynyt makoamaan,
on kansa piinattu, piesty, —
yö yötä on tulvillaan.

On länteen sammuvat silmät
viel' luotuna ruoskitun. —
Te veljet, kuulkaa, kuulkaa
tuo rukous runnellun!

Ja kahleitten kalina kuulkaa
ja rampojen vaikerrus
ja kiväärin kolea pauke
ja Hiipinän huohotus!

Ja vetäkää miekkanne, miehet
kun kostomme hetki saa,
ett' Väinämön kyytön kannel
taas kevättä kaiuttaa.

PAAVO HYNYNEN.

Metsäsissi Hannu Aapranpoika

Kertomus Roth'in ja Spoof'in päiviltä

Kirj. *Heikki Asunta.*

(Jatk.)

— Tuli on irti! huutaa Hannu Aapranpoika kaihtamatta enää hituistakaan ryssänkielen taitoaan. Tuli on irti; kuuletko, korvennettava sikiö siellä ulkona!? Ja kun hölmistynyt ryssä hetken kuluttua saa oven avatuksi, huomaa hän, että asian laita on niinkuin Hannu Aapranpoika on ilmoittanut. Mutta hän huomaa myöskin, että tulenloimoisen riihen pimennosta tuijottaa häntä vastaan kaksi vääjäämätöntä pistoolin silmää, joitten edessä on turhaa pulista joutavia. Hän luovuttaakin muskettinsa sanaa sanomatta, ikäänkuin osoittaakseen tällä teollaan, ettei hän ensimmäistä kertaa ole pappia kyydissä. Ja Hannu Aapranpoika ottaa musketin, irroittaa tyynesti ryssän ratsun seinustalta ja alkaa täyttä laukkaa painella eteenpäin tasaista kangasmaata.

Latinanmaisterin riksit kilisevät villisti paidanvyötärön vaiheilla, ja musketin suussa viheltää tuuli.

Rahalla saa ja hevosella pääsee!

II.

VIERAASSA SATULASSA.

Ruhalan pitkä silta on siis auttamattomasti tukossa, sen on Hannu Aapranpoika onnekseen saanut illalla tietää kuulustelijaltaan. Tie Ruoveden kirkolle on poikki, ja hetkisen kiertää pakolaisen päässä ajatus ohjata kulkunsa sydänmaitten halki Vilppulaa kohti ja sitä tietä kotiin. Se tie on pitkä ja vaivalloinen; monin verroin helpompaa olisi hurauttaa laakeita kangasmaita pitkin Syvingin vuolteelle, ylittää se tuossa tuokiossa ja ajella muina miehinä Kolkkiin, kotoisille, kaivatuille kujille.

Mutta pitkiä aikoja ei ole harkintaan. Hevonen oudoksuu uutta isäntäänsä ja ilmaisee tuon tuostakin olinpaikkansa komealla hirnaisulla. On tehtävä pikainen ratkaisu, ja pian kääntääkin Hannu Aapranpoika ajokkaansa pään Vilppulaa kohti — huomatakseen, että ajo kapeaa lepikkopolkua pitkin on vaikeata ja ennenkaikkea sanomattoman vaarallista. Milloin tahansa saattavat ryssät äkätä kavion jäljet muheassa maassa ja olla jäljillä.

Äkkiä pälkähtää pakolaisen päähän jotakin. Virstan verran Ruhalasta etelään on kapea Miestamon salmi, jonka yli on helppoa uittaa hevosensa. Ryssät tuskin osaisivat uneksiakaan, että karkulainen valitsisi eteläisen suunnan, vielä vähemmän, että hän yrittäisi päästä pakoon melkein taajan, vihollisen miehittämän kylän keskitse. — Eikä Hannu Aapranpoika turhia aikaile noudattaakseen äkillistä päähänpistoansa, meni sitten syteen tai saveen!

Kumma kyllä, Miestamon vaiheilla ei näy ainoatakaan vahtimiestä, eikä yksikään kasakka tunnu olevan kintereillä. Hannu Aapranpoika ylittää syvän, mutta kapean vuolteen vaivatta ja nousee sen läntiselle rannalle helpoituksesta huokaisten.

Aikoessaan juuri jatkaa matkaansa tuuhean kuusikon varjostamalla rinteellä, huomaa hän äkkiä ihmisen varjon katoavan suuren kalliopaaden taakse. Ohjaspe-

rät ovat tuokiossa valmiit antamaan vauhtia hevoselle, mutta samassa vilahtaa varjo uudelleen näkyviin, ja Hannu Aapranpoika huomaa silloin, että paaden takana kurkkii pellavatukkainen, suomalainen pää, jota ei ole syytä suotta kartella. Hetken verran tuijottaa kaksi silmäparia tiukasti toistaan, ja sitten kuuluu kummaltakin puolen peitetty huudahdus, josta kuvastuu vilpitön jälleennäkemisen riemu.

Mäyräsen Markku, kotikylän poika, siellä kurkkii kalliopaaden takana — mitä kurkkinee.

Hetken tuijottelevat vanhat lapsuudentoverukset toisiaan silmät pyöreinä ja suut tyhmänsekaisesti ammollaan.

— Mitä ihmettä sinä täällä virkailet?! saa Hannu Aapranpoika viimein kysytyksi, eikä toinen näytä häntä vähimmässäkään määrin vieroksuvan antaessaan selityksensä:

— Pidän silmällä, onko ryssien muonaveneitä tulossa Tampereelta päin, ja jos on, vien niistä heti tiedon Rothille ja Spoofille Virtain puolelle.

Rothille ja Spoofille?!

Montakaan sanaa ei Mäyräsen Markun tarvitse uhrata selitykseen, kun eilisiltainen arvoitus „kenraali Rutt ja amiraali Spuff" on täysin selvinnyt Hannu Aapranpojalle. Ja samassa on hänelle lopullisesti selvinnyt myöskin se seikka, ettei hänellä nyt ole aikaa palata kotiin, vaan että hetki on lyönyt hänenkin osallistua miesten töihin.

Päätetään, että Hannu Aapranpoika toimittaa ratsunsa varmaan talteen syvemmälle kuusikon uumeniin ja palaa sitten salmen rannalle osallistuakseen Mäyräsen Markun tärkeään vahdinpitoon. On parasta, tuumaa tämä, että Hannu jää paikalle, koska kohtalo armollisesti on suvainnut lahjoittaa hänelle hevosen. Sanansaattajalla on ratsussa aina sentään hyvä apu, vaikka eivät tiet olisikaan kaikkein kehuttavimpia.

— — —

Päivä kuluu iltapuoleen, eikä mitään merkillisempää tapahdu. Jämingin selkä peilailee rasvatyynenä, ja aurinko hellittää täysin voimin. Raukaisee, ja uimaankin tekee mieli. Ruhalan puolella näkyvät ryssät sammuttelevan palaneen riihen viimeisiä kekäleitä, eikä heillä tunnu olevan aavistustakaan siitä, että häikäilemätön sytyttäjä, piikkopaitainen mierolainen majailee vallan lähellä, uusia konnantöitä suunnitellen.

Viimein, illan jo hämärtyessä yöksi, havaitsevat toverukset liikettä selän eteläisellä suunnalla. Liikkumattomina kallion kupeeseen painautuneina he odottavat sydämet läpättäen puolituntisen, huomatakseen, että kymmenkunta täyteen kuormattua kirkkovenettä lipuu ohi, saattajinaan joukko huolettomasti lallattelevia aron poikia.

Pian on Hannu Aapranpoika jälleen satulassa. Halki Helvetinkolun rämeisten sydänmaitten hän ratsastaa erämiesvaistoihinsa turvaten ja ennenkuin vuorokausi on umpeen kulunut, on hän jo Virtain puolella, missä Rothin ja Spoofin partio majailee.

(Jatk. seur. numerossa)

Arpi-Arviti ja . . .

(Jatk. 130 sivulta)

ro, ahavoitunut mies, oikeita pohjolan elinkautisia. Kysymyksiimme hän sentään suostui vastaamaan. Ilmeni, että hänen päivittäinen saaliinsa oli 2—3 grammaa, joka rahassa teki viitisenkymppiä.

Arviti ja M. P. tietysti tahtoivat ainakin yhden illan yrittää onneaan. Kullanhuuhtoja nyökkäsi luvan, ja kumppanukset kolistelivat työhön.

Painuin perässä. M. P. ryhtyi tottuneesti täyttämään kooliaan soralla, Arvitin alku ei ollut yhtä lupaavan näköistä. Varmoin liikkein huljutteli M. P. massojaan purossa, mutta kuinkas kävikään. M. P:n pyydykseen ei jäänyt muruakaan. Arviti paremmalla onnellaan sai pari hitusta, jotka peilin päälle asetettuina näyttivät löytäjänsä silmissä varmaan melkoisilta, sillä Arviti sanoi samana iltana itsensä irti työkunnastamme ja perusti osakeyhtiön kullanhuuhtojan kanssa.

M. P. ja minä jatkoimme matkaa. Jo seuraavalla kilometrillä käveli vastaamme uusi mies, joka reviisorin esityksestä pestautui työkuntaan.

Pentti Pöyliö.

KANSALLISTA NUORISOTOIMINTAA

Kuortaneen traditioksi muodostunut nuorisoleiri pidetään 26.6.—2.7.

Kesällä 1934 vietettiin ensimmäiset nuorisoleirit Kuortaneella SM-järjestön toimesta. Osanottajamäärä oli silloin vielä alle 100, mutta henki ja mieliala oli koko ajan niin palava, että nämä kurssit tulevat varmaan pysymään läpi elämän niitten mielessä, jotka niille osallistuivat.

Kului vuosi. SM-järjestö kasvoi ja voimistui. Ja niinpä 1935 kesällä vietetyistä Kuortaneen leiripäivistä muodostui oikeat suurleirit. Osanottajamäärä ylitti 200, kurssien ohjelmaa oli monipuolistettu ja mieliala oli jälleen erinomaisen korkealla. Näitten kurssien pohjalta Sinimustain toiminta seuraavana syksynä pääsi voimakkaaseen käyntiin ympäri maata. Rivit taajenivat, nuoriso alkoi herätä.

Tuli seuraava kesä. SM-järjestöä ei enää ollut olemassa, eikä niinmuodoin myöskään voitu viettää SM-leirejä. Kuortanelaiset näkivät kuitenkin jälleen kansallista nuorisoa marssivan Aholankankaan mainiolla leiripaikalla, sillä AKS ja NYKS valitsivat Kuortaneen kesäleiriensä viettämispaikaksi.

SM-järjestö on edelleen lakkautettuna, ja AKS ei ensi kesänä järjestäne leirejä ainakaan Kuortaneelle. Katkeaako Kuortaneen nuorisoleirien sarja?

Ei, sillä *IKL:n nuorisojaosto on päättänyt puolestaan järjestää kesäleirinsä ensi kesänä Kuortaneen Aholankankaalle.*

Leirit alkavat kesäkuun 26 *päivänä ja päättyvät heinäkuun toisena.* Ne on suunniteltu muodostettavaksi oikeiksi *nuorison suurleireiksi,* joihin osanottajiksi pääsee IKL:n nuoriso-osastojen jäsenet, IKL:n paikallisosastojen lähettämät, nuoriso-osastojen johtajiksi aiotut henkilöt, sekä NYKS:n edustajat. Myös voidaan leireille Nuorisojaoston harkinnan mukaan hyväksyä osanottajiksi sellaisiakin henkilöitä, jotka eivät kuulu mihinkään ylläolevista seuroista ja järjestöistä.

Kurssien luennoitsijoina toimii parhaita käytettävissä olevia voimia.

Ohjelmaa yritetään järjestää mahdollisimman monipuoliseksi ja tarkoitustaan vastaavaksi. Ja koska osanottajat jaoitellaan eri kouluutusryhmiin, sen mukaan, ovatko he ennen osallistuneet vastaavanlaatuisille leireille, tai ovatko he ensimmäistä kertaa mukana, ei niittenkään, jotka ovat mahdollisesti olleet mukana nuorisoleireillä, ole syytä pelätä, että kurssien ohjelma muodostuisi heille vain yksitoikkoiseksi „vanhan kertaamiseksi”. Niinikään kursseja suunniteltaessa tullaan kiinnittämään suurta huomiota liikuntakasvatukselliseen puoleen.

Ilmoittautumiset näille kursseille tulee lähettää IKL:n Keskustoimiston Nuorisojaostoon, mikäli mahdollista jo ennen kesäkuun alkua.

Taistelutoverit!

Ensi kesänä kutsumme teidät taas luo lippujen!

YHTEISMATKA SAKSAAN.

Ensi kesänä järjestetään jälleen Saksaan retki, johon kansallisen ajattelutavan omaavat nuoret voivat osallistua. Retki kestää 16 vuorokautta. Retkeläiset tulevat käymään useissa Saksan suurkaupungeissa sekä saavat tilaisuuden tutustua Hitler-Jugendin toimintaan osallistumalla m.m. sen leiripäiville.

Matkalle haluavat ilmoittakoot asiasta lehtemme toimistoon Helsinki, Hallitusk. 17/209 kirjeellisesti *ennen huhtikuun loppua.* Lähempiä tietoja retkestä saa niinikään toimistostamme.

Matka tulee tarjoamaan osanottajilleen erinomaisen tilaisuuedn tutustua Saksan uuteen nuorisoon, sillä tulevathan he olemaan Hitler-Jugendin vieraina.

Lisäksi tarjoutuu mukaan lähteville mahdollisuus muutamien virkistävien päivien viettoon Saksan suosituimmissa kylpyläpaikoissa. Onpa luvattu kullekin retken osanottajalle lyhyt, vapaa lentomatkakin!

Tälle retkelle otetaan yksinomaan poikia, mutta jos tyttöjä ilmoittautuu kyllin paljon, voitaneen järjestää heitä varten oma retkikunta.

VIIPURI.

Osastomme on ollut vilkkaassa toiminnassa 7. 2. pidetyn suurjuhlan jälkeen. Kahdesti kuussa on ollut osaston sisäinen kerhoilta. Lisäksi on järjestetty 22. 2. ja 22. 3. kerhoillat, joihin on kutsuttu muutakin yleisöä. 22. 2. oli tällainen tilaisuus järjestetty Kirjastotalolle. Monipuolisesta ohjelmasta mainittakoon luutn. *Ruosmaan* ja toim. *Unhon* puheet, sekä lausuntakuoro *„Rajan Valan”* esitykset.

22. 3. vietettiin kerhoilta V.P.K:n talossa. Yleisöä saapui jälleen runsaasti. Ohjelman huippukohdaksi muodostui kansaned. *Hilja Riipisen* puhe. Lisäksi puhuivat toim. *Unho* ja tuom. *Orispää.*

Toiminnallemme ovat antaneet vaihtelua esikaupungeissa toimivien IKL:n paikalisosastojen luo tehdyt vierailut. Niillä on varmasti ollut piristävä vaikutus myöskin mainittujen IKL:n po:n toimintaan.

Osastomme on hankkinut hiihtomajan *Ventelästä,* jonne on sopiva kävelymatka kaupungista. Sinne on järjestetty useita veljesiltoja. Kannakselle tehtiin viikon kestävä hyökkäysretki, josta tässäkin lehdessä on enemmänkin kerrottu.

Mainittakoon vielä lausuntakuoro „Rajan Valan” esiintyminen „Kultaisessa Karhussa” 14. 3.

Ilahduttavinta on toiminnassamme ollut se, että joukkoomme on saatu paljon työläisnuorisoa, joka ottaa osaa toimintaan esimerkillisen innostuneesti.

Prj.

Sankaripoikien muistolle

Martti Santavuori: HIILTYNYT LEHTI

Ratsumestari Martti Santavuori.

Ratsumestari Martti Santavuori, jonka nimi ei liene tuntematon kansallisen nuorisommekaan keskuudessa, on äskettäin Werner Söderström Oy:n kustantamana julkaissut vapaussotaamme osallistuneitten pohjalaisten koulupoikien „heräämistä", mielialoja ja taisteluja kuvaavan romaanin *„Hiiltynyt lehti"*.

Kirjan ensimmäinen osa „Herääminen" kuvaa erään pohjalaisen kaupungin koulupoikamaailmaa vapaussotaa edeltäneenä kohtalokkaitten tapausten vuonna. Maailmansota lähestyy loppuvaiheitaan. Venäläinen sortovalta rehoittaa Suomessa räikeänä. Yksi ja toinen kunniallinen kansalainen joutuu sen uhriksi myös siinä kaupungissa, joka on valittu romaanin tapahtumapaikaksi. Kansa alkaa, ennen kaikkea pohjanmaalla, tuntea kylläätymistä santarmien mekastelua kohtaan. Jotain enteellistä liikkuu ilmassa ja myös koululaismaailmassa tajutaan tämä. Seuraa Venäjän vallankumous ja sitä punaisten huligaanien tihutyöt Suomessa. Syvä suuttumus valtaa isänmaallisen kansan, se tempaa myös tämän pohjanmaan pikkukaupungin koulupojat mukaansa. Herääminen on tapahtunut!

Kirjan tässä osassa tapaa nykyhetken kansalliseen nuorisoon kuuluva tavattoman paljon tuttua. Sille hengelle, jota Santavuori teoksessaan kuvaa, löytää yhtymäkohtia viime vuosien koululaiselämästä. Samoin kuin vapauden aate sykähdytti koulupoikien mieliä vuosina —17 ja —18, samoin myös nykyhetken koululaismaailmassa liikkuu samoja, suurta ennustelevia ja aavistelevia virtauksia. Tämän osan sivuilta jää lukijan mieleen voimakkaimpana Ilmari Hongiston hahmo, nuoren neljäsluokkalaisen, joka on pakoitettu itsepuolustukseksi pistämään puukon santarmin rintaan ja joutuu siitä syystä vaikeuksiin. Hänen sieluunsa on piirtynyt isänmaa-sana niin häikäisevänä ja vaativana, että se tekee hänestä kirjan lopulla pelottoman sankarinuorukaisen.

Toisessa osassa „Hiiltynyt lehti" joudutaan rintamalla taistelevan armeijan keskuuteen, jossa pohjalaiset koulupojat, 16-vuotiaat Aaro, Väinö ja Valde joutuvat näkemään kauhunäkyjä, joitten edessä usko hyvään ja veljesvihan läpikäyneen kansan tulevaisuuteen, heidän sielunsa „hiiltyvät" sodan keskellä, mutta ajattelutapa syvenee samalla ja pojat ovat taisteluissa, rintamalla vietettyinä viikkoina, seisoessaan kuolleitten toveriensa paarien ääressä myös löytäneet jotain varteen otettavaa tulevan elämän varrelle. Erikoisen liikuttavaa on poikien suhtautuminen harhaan joutuneeseen luokkatoveriinsa Aarne Tuohukseen, nuoreen sosialistiin, jonka haaveet, aatteet ja ihanteet romahtavat maan tasalle hänen nähdessään kaiken sen, mitä punaisten toimesta tapahtuu sen aatteen nimissä, jonka lumoihin hänkin on joutunut.

Santavuori on mestari kuvaamaan realistisin vedoin rintamaelämää ja näkee tasapuolisesti sen yhteiskunnallisen taustan, jota vasten kaikkia näitä tapahtumia on katseltava. Sellaiset rintamasoturikuvat kuin Eemeli, Kalle ja Santeri vaikuttavat aidoilta.

Ei yksikään ainut nuorisoa käsittelevä kirja, tulkoon se tunnustetuksi, ole koskaan tehnyt allekirjoittaneeseen niin voimakasta ja kohottavaa vaikutusta kuin Martti Santavuoren „Hiiltynyt lehti", johtuen se siitä, että tekijä on löytänyt siinä isänmaallisen, taistelevan nuorison sielun. Siksipä suosittelisin sitä jokaiselle tämän lehden lukijalle, jokaisen kansallisen nuorisomme edustajalle. Tämän kirjan suositteleminen yhä uusille ja uusille nuorille on mitä voimakkain tapa viedä isänmaan aatteita eteenpäin.

Sillä tämän romaanin sivuilta tuijottavat lukijaan vapaussodan sankaripoikien isänmaanrakkauden kirkastamat kasvot.

Viljo Lius.

KILPAILU

ilmoittajille sekä yleisölle!

Isänmaallis-kansallinen taistelulehti

LUO LIPPUJEN

julkaisee touko- ja kesäkuun numeroissaan kilpailuilmoituksia ja lukijoita kehoitetaan arvioimaan, mitkä näistä ilmoituksista on asetettava **ensimmäiselle, toiselle** ja **kolmannelle** arvosijalle. Niiden vastaajien kesken, joiden kanta on vastauksensa lähettäneiden enemmistökannan mukainen, arvotaan m.m.

KOLME VAPAAMATKAA:

1. palkintona lentomatka Helsinki—Tukholma—Helsinki,
2. palkintona laivamatka Helsinki—Tallinna—Helsinki,
3. palkintona kotimainen rengasmatka, sekä lisäksi viidelle vastaajalle kirjallisuuspalkintoja.

Niille kolmelle ilmoittajalle, joiden ilmoitukset saavat hyväkseen enimmät äänimäärät, annetaan vapaata ilmoitustilaa LUO LIPPUJEN!-lehdessä seuraavasti:

1. palkinto $1\frac{1}{2}$ sivua, 2. palkinto 1 sivu ja 3. palkinto $\frac{1}{2}$ sivua.

ILMOITTAJAT!

Lähettäkää ajoissa kilpailuilmoituksenne lehtemme konttoriin! Ilmoitushinnat: $\frac{1}{1}$ sivu 1,000: —, $\frac{1}{2}$ siv. 525: — ja $\frac{1}{4}$ siv. 275: —, tekstissä ja 4:llä kansilehdellä 10 % korotus.

IKL:n kannattajat!

Tilatkaa Isänmaallinen taistelulehti!
Vuosikerta (24 numoroa) maksaa vain Smk. 25: —

Luo lippujen!

HELSINKI, HALLITUSKATU 17/209 - PUH. 35316

Lakeuden Kirjapaino, Seinäjoki, 1937